

NHẤT LINH

trong Tự-Lực Văn-Đoàn

MỖI TÌNH "CHÂN"

dời nay

1961

MỐI TÌNH "CHÂN"

Tác giả: **Nhất Linh**

Nhóm Tự Lực Văn Đoàn

Đời Nay Xuất bản

Ebook: **Cuibap**

Text: **vanchuongviet.org**

MỐI TÌNH "CHÂN"

Cứ hôm nào nhà không có đủ tôm để làm nhân bánh cuốn và không nhằm ngày phiên chợ thì Bé phải cặp rổ sang mua tôm ở tận bến đò làng Trò. Những ngày như thế ít khi xảy ra nên buổi sáng nào thấy nhà không có tôm là Bé bắt đầu mong chóng đến giờ cô Mùi về nhà để Bé đi mua tôm và gặp anh Đồi chở đò và bán tôm.

Bé và Đồi gặp gỡ nhau lần đầu tiên, cách đây đã gần nửa năm. Gặp lần đầu, Bé để ý ngay đến Đồi vì Đồi đã để ý ngay đến con mắt của nàng. Bé đứng trên bờ cất tiếng hỏi mua tôm, nhưng Đồi hình như không nghĩ gì đến việc mua bán. Đồi thấy có con gái đến mua tôm có đôi môi xinh và tươi nhưng mắt vì có khăn che nên chàng không biết ra sao. Đồi nhìn vào chiếc khăn trắng che mắt rồi lại cúi đầu để cố tìm hai con mắt dưới khăn nhưng tìm không thấy; chàng cất tiếng hỏi:

- Đau mắt à?

Bé mỉm cười vì thấy anh chàng bán tôm lại tự nhiên hỏi về đôi mắt đau của mình; nàng đáp:

- Trông thì biết.

- Nhưng chẳng trông thấy gì cả.

Rồi Đồi vẫy Bé bảo xuống thuyền:

- Xuống đây.

Bé chưa biết nghĩ sao nhưng giọng nói của Đồi thẳng thắn, quả quyết làm cho Bé phải nghe theo và xuống thuyền mặc dầu lúc đó bến đò vắng không có ai.

- Lại gần đây. Ngồi xuống người ta xem cho.

Rồi Đồi cũng ngồi sát bên cạnh Bé. Đồi hình như chỉ để ý đến con mắt nên chân Đồi dẫm lên cả chân Bé, Bé phải vội vàng rút chân mình ra. Đồi giơ tay từ từ nhắc miếng vải trắng lên, nhìn một lúc:

- Hừ, đau nặng. Đau từ bao giờ rồi?

- Chẳng biết đau từ bao giờ!

Đôi mỉm cười:

- Đau mà không biết đau từ bao giờ. Rõ ngớ ngẩn.

Bé cũng mỉm cười:

- Nhà bác mắng tôi đấy à?

- Thế nhà chị có ngớ ngẩn không?

Tuy mới gặp có mấy phút mà hai người đã thấy như thân nhau từ lâu.

- Tôi không đùa nữa. Để tôi xem cho, đau lâu không khéo đau mắt hột.

Bé hốt hoảng:

- Đau mắt hột thì sao?

- Đau mắt hột thì mù, chẳng sớm thì muộn, mà thuốc của tôi cũng chịu không chữa được. Nào đưa mắt đây...

Rồi Đôi lật cả hai mí mắt trên của Bé lên xem: thấy không phải đau mắt hột chàng lại cho hai mí mắt xuống. Bé lo sợ, quả tim đập mạnh; Đôi đã buông tay ra rồi mà nàng vẫn còn ngửa mặt, mắt nhìn ngược lên trời và hai làn môi hé mở, hồi hộp đợi. Bỗng Đôi lặng người nhìn Bé; không phải chàng thấy Bé đẹp nhưng chàng thấy cả người Bé tỏa ra một thứ gì nồng nàn, hơi là lạ mà chàng ưa thích, thấy hợp với mình lắm. Chàng để mặt mình sát gần thêm mặt Bé, ngây ngất về mùi tóc, mùi da thịt và nhất là về hơi ấm ở cô, ở vú nàng đưa nhẹ lên có vẻ thân yêu ngay. Đôi khẽ đưa bàn chân mình dẫm lên chân Bé, nhưng lần này không phải vô tình. Chàng lại giơ hai bàn tay lên để ngón tay vào mắt nhưng lần này không phải để xem mắt mà chỉ cốt cho lòng bàn tay được áp vào hai má mịn màng và nóng của nàng.

- Không phải đau mắt hột, may quá.

Rồi chàng bỏ tay ra, sợ để lâu Bé sinh nghi.

Bé vui mừng nhắc lại câu của Đôi:

- May quá nhỉ.

Đôi nói:

- Đau mắt này thì tôi chữa được.

Nhưng giọng Đồi đã mất vẻ tự nhiên lúc đầu. Thực tình mới trông thấy Bé, chàng chỉ nghĩ đến một người đau mắt mà chàng muốn thử cái môn thuốc lá riêng của chồng.

Trước kia, Đồi cũng đau mắt ròng rã đến sáu bảy tháng và đã chữa đủ mọi thứ thuốc. Nhà nghèo lại tốn nhiều tiền mà mắt vẫn không khỏi, chàng ra vườn sau gặt lá gì hái lá đó, đem về giã rồi đắp lên mắt:

- Một là khỏi hai là mù thì mù quách đi.

Hôm sau mắt chàng đỡ; chàng lại ra vườn hái đúng những lá ấy đem về đắp, trong vòng năm hôm bệnh khỏi hẳn. Từ độ ấy, hễ gặp ai đau mắt chàng lại đem thử thuốc và cũng có một vài người khỏi, chỉ trừ đối với những người đau mắt hột thì thuốc lá của chàng vô công hiệu: vì thế hễ gặp ai đau, muốn thử thuốc lá của chàng, bất kể đàn bà con gái; việc đầu tiên của Đồi là vạch mắt, uốn mi xem. Còn đắp bằng những thứ lá gì thì chàng giấu kín vì nghĩ nếu chữa khỏi nhiều người chàng sẽ lấy tiền.

Đồi ngồi kể hết ra với Bé và cả cái hy vọng của chàng được trở nên một ông lang chữa mắt.

- Giỏi hơn cả ông lang Hàn nữa. Rồi chị xem. Bây giờ ngày nào nhà chị cũng đến đây, tôi đắp lá chỉ năm hôm là khỏi. Khỏi thì thích biết bao, không cần phải lúc nào cũng che khăn...

Đồi mỉm cười nhìn Bé rồi tiếp theo:

- Chẳng ai nhìn được mắt mình.

Đồi thích trí tìm được câu có nghĩa ngầm: ai đây tức là chàng và mình đây là tiếng thân yêu chàng gọi Bé.

Bé thì không chú ý đến chỗ đó nàng hỏi:

- Ngày nào cũng đến đây? Sao nhà bác không bảo tôi hái lá gì, tôi ở nhà đắp tiện hơn.

Đồi đáp, tiếng tự nhiên nhỏ hẳn đi như là sợ có người người nghe thấy:

- Đối với đấng ấy thì tôi cũng chẳng cần giấu nhưng sợ đấng ấy đi hái lá người ta biết mất. Vậy thế này thì tiện, chiều nào cũng giờ này đến đây tôi giã sẵn lá chỉ việc đem về đắp. Chiều nào cũng đến nhé?

Bé hỏi lại:

- Chỉ năm hôm là khỏi?
- Cái đó chị cứ tin ở tôi.

Bé sung sướng thầm cảm ơn anh chàng bán tôm mà nàng cũng bắt đầu thấy hơi men men.

- Thích nhỉ, chỉ năm hôm?

Bỗng Bé lặng người, nhắc một bên mép khăn nhìn Đỗi. Nàng vừa nhận ra là chân Đỗi lại dẫm lên chân nàng. Nhưng lần này, Bé để yên không rút chân lại.

Ngày hôm sau Bé đến thì Đỗi đã để sẵn một gói lá giã ở thuyền. Chàng lại bảo Bé ngồi xuống bên cạnh và nói:

- Cho tôi xem.

Bé ngoan ngoãn nhắc hai mép chiếc khăn lên để Đỗi xem mắt; nhưng Đỗi "nhìn" chứ không xem vì hôm nay đã có gì khác hôm qua đâu mà phải xem. Bé lại thấy chân Đỗi dẫm lên chân mình.

Cứ như thế luôn năm hôm mà mắt Bé vẫn không đỡ chút nào. Đỗi bảo Bé cố chữa thêm năm hôm nữa. Bé chỉ thất vọng là mắt không khỏi, chứ chữa thêm năm hôm hay mười hôm nữa Bé cũng không ngại. Bé đã bắt đầu thấy thích mỗi khi chân Đỗi đặt lên chân mình song nàng vẫn làm như mãi về con mắt, không biết tới chỗ đó.

Mỗi lần đến là Bé ngồi ngay xuống cạnh Đỗi và không cần Đỗi bảo, nàng đã nhắc chiếc khăn lên để hở mắt cho Đỗi xem. Nhưng bây giờ thì về phần riêng Đỗi, Đỗi biết là mình không xem xét gì cả và về phần riêng Bé, Bé cũng không phải giơ mắt cho Đỗi xem. Trong một lúc, hai người "nhìn lẫn nhau". Hai người dường hoàng nhìn nhau ở một nơi vắng người mà không ai then ngượng cả.

Dần dần hai người sau khi "nhìn lẫn nhau" xong, cũng không nói đến đau mắt và thuốc đau mắt nữa. Họ nói đến những chuyện xa gần đâu đâu, hay có khi cũng không cần nói chuyện gì. Sau khi nhìn nhau và sau khi chân Đỗi đã đặt lên chân Bé một lúc khá lâu thì Bé đứng dậy cầm gói lá giã, chào Đỗi đi về. Đến hôm thứ mười, Đỗi mới hỏi Bé:

- À quên, đăng ấy tên gì.
- Thế còn nhà bác tên gì?

Mặc dầu Đồi gọi Bé là "đăng ấy" ngay từ đầu mà Bé cũng chưa lần nào dám gọi Đồi là "đăng ấy". Hai người hỏi nhau thế nhưng cũng không nói tên của mình ra. Lúc Bé đứng dậy ra về, mặc dầu đã biết ngày hôm ấy là ngày thứ mười chàng cũng cứ bảo Bé:

- Mai lại đến.

Quả nhiên ngày hôm sau Bé lại đến. "Bé đến tức là Bé đã ưng mình", Đồi nghĩ thế và hôm ấy bạo dạn hơn mọi ngày. Bến đò vắng người vì giờ ấy ngày nào cũng ít người qua lại. Cũng như mọi lần, chàng xem mắt và để chân lên chân Bé. Một lúc lâu sau, bỗng Bé tự nhiên quay mặt cúi nhìn xuống nước sông; nàng vừa nhận thấy mấy ngón chân Đồi ấn xuống chân nàng rồi lại khẽ nhấc lên rồi lại ấn xuống, ấn rất nhẹ nhưng nàng cũng nhận rõ. Nàng thấy cả người nóng ran, nóng từ đầu ngón chân nóng lên. Người nàng phiêu phiêu và quả tim như ngừng đập. Bé lo sợ và đứng thẳng ngay lên:

- Thôi tôi đi về, thuốc đâu?

Đồi cũng rút mau chân lại, quả tim vẫn còn hồi hộp:

- Hôm nay quá mười ngày rồi.

Bé nói nhanh mắt vẫn nhìn xuống sông:

- Mai tôi không phải lại nữa.

o o o

Từ hôm ấy Bé không đến nữa cách những dăm ngày sau, nhà không có tôm lại không gặp ngày phiên chợ, Bé lại phải sang bến Trò, nàng thấy mình vui sướng khi cặp rõ ra. Mới lờ mờ trông thấy Đồi đăng xa, Bé đã vội nói ngay:

- Hôm nay tôi sang để mua tôm.

Đồi cũng sung sướng nói to:

- Hôm nay tôi có nhiều tôm lắm.

Khi Bé đến bờ sông, Đồi bảo:

- Xuống đây tôi xem mắt cho. Cách mấy hôm có khi đỡ đi chẳng?

Giọng chàng tự nhiên và thẳng thắn như lần đầu tiên và Bé cũng thấy việc ấy rất tự nhiên: nàng ngoan ngoãn ngồi xuống cạnh Đồi lật khăn lên

cho Đồi xem mắt. Nhưng lần này Đồi xem thật, chứ không phải "nhìn" và Bé ngạc nhiên không thấy Đồi dẫm lên chân mình. Xem xong Đồi nói:

- Đã đỡ được một tí.

Thế rồi cứ hôm nào có dịp mua tôm là Bé lại đến. Tuy ngày nào cũng vậy, cứ độ bốn giờ cô Mùi về nhà rồi là Bé đóng cửa hàng không có việc gì làm nữa, muốn đi gặp Đồi lúc nào cũng được nhưng chưa một lần nào nhà có tôm mà Bé dám đi.

Có một lần, lâu không thấy Bé sang, Đồi nhờ mẹ chở đồ thay, đánh bạo ra xóm Cầu Mới thăm Bé. Cũng may sáng hôm ấy cô Mùi vào chơi trong ấp cụ Ân, chỉ có mình Bé ngồi hàng. Đồi vào ngồi, lật bát nước chè rồi với cái điều cày hút làm như một người khách thường. Nhìn chung quanh, chắc chắn không có ai, Đồi bảo Bé:

- Lâu ngày quá cho xem nào.

Ý ngầm của Đồi là định nói lâu ngày nhớ quá muốn nhìn mắt Bé một tí cho đỡ nhớ. Bé đưa mắt nhìn sang nhà trước cửa rồi khẽ lật khăn lên nhìn lại Đồi. Tuy là xem mắt nhưng hai người ngồi cách nhau một cái trống và xa nhau đến hai thước. Bàn chân Đồi và đặt lên bậc cửa. Như thế một lúc lâu, Đồi nói:

- Thôi đủ rồi.

Câu ấy có thể muốn nói xem mắt đủ cẩn thận rồi nhưng cũng có thể muốn nói "nhìn" thế đủ nhớ rồi. Bé nói:

- Ăn vài chiếc bánh cuốn nhân tôm. Bánh ngon lắm.

Đồi cười nói to:

- Không có tiền.

Bé ngắt:

- Nói khẽ chứ.

Nhưng cả hai người đều không chú ý đến chỗ vô lý; tại sao phải nói khẽ. Bé muốn lấy bánh mời Đồi ăn nhưng không dám, vì lúc trước khi Mùi đi, Bé đã đếm bánh xem còn bao nhiêu và báo cho chủ biết. Bỗng nàng sức nghĩ ra, khẽ bảo Đồi:

- Cứ ăn đi, tôi có tiền đây.

Đồi lấy làm lạ sao bé không mời mình ăn lại nói là trả hộ?

- Thôi chịu thôi, với lại tôi sợ ăn tôm lắm rồi.
- Thế thì ăn bánh nhân thịt. Ngon lắm có cả cà cuống ở Hà Nội mới về.

Câu ấy Bé bắt chước lời cô chủ vẫn nói với khách hàng. Đỗi nói:

- Ủ thì ăn.

Bé gắp bánh ra đĩa vui sướng nhìn Đỗi ăn, Đỗi chưa bao giờ được ăn thứ bánh ngon như thế.

Đỗi đi rồi, Bé lần hầu bao lấy sáu xu rón rén đặt ở cạnh đĩa, rồi lại nhặt lên và cho xu vào khe hòm thu tiền của cô chủ, cố ý làm cho những đồng xu rơi kêu to để mọi người chung quanh nghe thấy.

Lần thứ hai Đỗi đến thì gặp lúc có cả cô Mùi và Bé ở cửa hàng. Chàng khó chịu vì có cô Mùi ở nhà; nhưng đã chót rẽ vào cửa hàng mất một bước và thấy cô Mùi đã biết là mình định vào cửa hàng rồi nên chàng không dám quay ra. Trong khi Đỗi uống nước, Bé khó chịu thấy Mùi cứ nhìn Đỗi không chớp mắt, Bé nghĩ thầm:

- Hay cô ấy biết rồi.

Bé lại thấy tự nhiên Mùi mỉm cười nhìn Đỗi rồi lại nhìn Bé một cái. Bé thấy hai tai nóng bừng. Mùi nói:

- Tôi trông bác quen quen?

Đỗi chưa kịp trả lời thì Mùi lại nói tiếp:

- À phải rồi, bác chớ dò ở bến Trò.

Nàng vừa nhớ lại trước đây lâu lắm đi qua bến dò Trò, thấy người chớ dò có nhiều tôm, nàng có hỏi chuyện và chính nàng bảo Bé đến mua khi nào thiếu tôm. Nàng chỉ vào Bé:

- Chị này vẫn sang mua tôm của bác luôn.

Nàng gọi Bé và làm Bé giật mình:

- Chị vẫn sang mua tôm của bác ấy có phải không? Thế sao bác ấy vào mà không chào hỏi gì cả. Chị này lạ quá.

Đỗi đáp hộ bé:

- Tại chị ấy đau mắt, không nhìn thấy.

Truyện xảy ra chỉ có thể thôi nhưng ngay chiều hôm sau đợi Mùi trở về nhà, Bé chạy vội sang bến dò Trò mặc dầu hôm ấy nhà có tôm. Nàng

bảo Đổi giọng như cự:

- Đừng đến nữa.

Đổi cũng gắt, đáp lại:

- Thế sao lâu không đến?

Thế là hai người đã ngỏ tình yêu cho nhau biết mà không ai định tâm cả. Nhưng cả hai người chỉ thấy vui sướng chứ không thẹn vì cả hai đều làm như không chú ý đến nghĩa ngầm ẩn trong những câu nói ấy, Đổi nói tiếp:

- Bánh cuốn ngon quá. Mai lại phải đến.

Bé gắt:

- Con khi, người ta đem đến cho mà ăn.

- Mai nhé.

- Mai không được. Sao đằng ấy nóng nảy thế?

Lần đầu tiên Bé gọi Đổi là "đằng ấy" và lại mắng cả Đổi là "con khi". Nhưng còn đến với Đổi luôn mà không có cơ mua tôm thì Bé chưa dám. Không phải Bé ngượng với Đổi nàg chỉ ngượng với mọi người trong phố và nhất là sợ họ đoán biết.

Bé đợi mấy hôm bên nhà mẹ nàg mới không có tôm. Bé vội đem cất đi một chạc chiếc bánh. Bé không sợ Mùi nghi ngờ vì từ lúc đến ở với Mùi chưa lần nào nàg lấy vụng bánh. Hôm ấy, lại may Mùi có việc về nhà sớm hơn mọi khi. Nàg hạ những cái phen đóng cửa hàng rồi lấy bánh ra. Nhưng Bé không biết cất bánh ở đâu và không dám để ở cái rổ mua tôm trống trải quá. Bé nghĩ mãi mới tìm được một cách; nàg gói cẩn thận từng cái một vào trong lá chuối khô rồi cho vào thắt lưng buộc tròn quanh bụng; ở ngoài buộc thêm hai cái thắt lưng nữa. Đũa thì không cần, ăn bốc cũng được những phải đem đi cái đĩa đựng nước mắm chấm; Bé bỏ một cái đĩa vào trong túi áo cánh. Nàg đi tìm một cái chai nhỏ để đựng nước mắm nhưng tìm khắp nhà không có cái chai nhỏ nào cả. Chỉ có một cái chai nước chanh cũ. Bé rót nước mắm vào trong chai nước chanh và cho chai vào thắt lưng cuộn lại buộc nút ở hai đầu cho khỏi rơi rồi bỏ thông lẫn với những đầu dây thắt lưng khác.

Ra đến ngoài đường Bé mới bắt đầu thấy khó chịu, phải đi chậm bước lại vì lá chuối khô gói bánh cứ lạo xạo chung quanh bụng cái đĩa cứ đập vào sườn và khó chịu nhất là cái chai lủng lẳng lúc thì va vào đùi bên trái, lúc va đùi bên phải.

Khi đi qua cửa nhà cụ Huế hai, cụ gọi giật lại:

- Chị Bé đi mua tôm đấy à? Mua cho tôi một mớ với.

Bé đi tạt vào, hỏi:

- Cụ làm bánh sèo?

- Ủ, lâu lắm chưa làm. Chị sang ăn, tôi để dành cho hai chiếc.

Tuy chỉ có một mình và rất hà tiện nhưng vì nhớ Huế và nhớ lũ cháu ở quê nhà nên mỗi lần làm bánh cụ làm đến hai chục chiếc cụ chỉ ăn có một chiếc đầu rồi ra cửa hễ thấy đứa trẻ nào là cụ gọi lại cho ăn. Thành thử mỗi khi làm bánh sèo nhà cụ đông như cái chợ; trẻ con ngồi la liệt đợi và đứa nào đến trước thì được ăn trước. Thấy số trẻ con đủ số bánh rồi, cụ ra đóng cửa lại.

Bé nhận lấy tiền rồi đáng lẽ đi thẳng nòng lại quay trở về bảo cho lũ em ở nhà biết để chúng đến nhà cụ giữ chỗ, và làm giúp đỡ cụ và như thế được ăn hai chiếc. Khi tôm về cụ rán bánh ngay, nên Bé phải quay lại báo trước các em mới kịp. Thấy Tý, em nòng đứng xem con yêng của cụ Hai hàng cơm, Bé bảo:

- Hôm nay bên cụ Huế hai làm bánh sèo.

Tý vui mừng chạy đi.

- Về bảo các em mày nữa chứ. Mày chỉ biết ăn một mình.

Tý hỏi:

- Hôm nay chị sang bên Trò?

- Ủ tao sang bên Trò mua tôm.

Bé khó chịu thấy Tý cứ nhìn vào chỗ thắt lưng mình.

- Mày hỏi làm gì?

Tý không trả lời lại hỏi thêm:

- Chị sang bác Đồi?

Bé giật nẩy mình, lo sợ; vội nhắc khăn che mắt để nhìn rõ mặt Tý:

- Mày biết bác ta à?

- Thì ngày nào em cũng sang học bác ấy cách thức câu tôm. Bác ấy bảo bác ấy có thuốc đau mắt hay lắm. Sao chị không chữa?

Bé hết lo nhưng vẫn còn khó chịu; nàng vội quay đi sợ đứng lâu Tý có thể nhìn thấy cả những chiếc bánh cuốn chung quanh bụng mình.

- Nó ranh mãnh lắm.

Bé vừa đi ra bến Trò vừa tức Đỗi; nàng lẩm bẩm luôn miệng.

Đỗi thấy Bé đến với cái rổ không vội hỏi:

- Bánh đầu?

Bé không trả lời, quăng mạnh cái rổ không xuống thuyền. Đỗi cười nói:

- Người ta hỏi ăn bánh lại cho người ta ăn cái rổ.

Bé gắt:

- Sao lại cho thằng Tý nó đến?

- Thì nó cứ đến, cấm thế nào được nó.

- Sao lại dạy nó câu tôm?

- Nó đến, nó bảo dạy nó thì dạy nó. Nó chịu khó lắm, chịu khó nghe, chịu khó hỏi. Tôi thích nó lắm.

Nghe mấy tiếng "chịu khó hỏi" Bé lại giật mình.

- Mai đừng dạy nó câu nữa. Nó tinh lắm.

- Nó tinh thì mới dạy nó chứ.

Bé gắt:

- Con khi, đùa mãi. Tôi về đây.

Đỗ vội nói:

- Ủ thì mai không dạy nó câu nữa.

- Mai đừng cho nó đến nữa.

- Ủ thì mai không cho nó đến nữa.

Bé bước xuống thuyền, nhìn hai bên bờ sông, nói:

- Nào ăn bánh.

Dưới con mắt ngờ ngác của Đỗi, Bé rút ở túi ra một cái đĩa đặt trên sàn thuyền, mở nút thắt lưng lấy ra một cái chai đổ nước mắm vào đĩa, rồi nói:

- Ăn đi.

Đổi nhìn vào hai túi áo cánh của Bé tìm, nhưng hai túi đều dẹt, không có hình bóng một chiếc bánh nào cả. Đổi lại nhìn vào mắt Bé, hất đầu một cái.

Bé cười:

- Thông thả đã.

Đổi thấy Bé cởi dây lưng ngoài rồi lại cởi cả dây lưng trong, cho tay vào lần cái dây lưng thứ ba và rút ra có một cái gói lá chuối đưa cho mình.

Đổi hỏi:

- Chỉ có một cái?

- Ăn đi. Không cần đếm. Cô Mùi biết thì chết.

Đổi mỉm cười, nghĩ đến truyện ma số ở đường ngược và cô Mùi là còn ma số.

Đổi chấm bánh vào đĩa rồi ngửa mặt cho cả chiếc bánh vào mồm. Bé rút cái thứ hai, ngồi nhìn Đổi ăn ngon lành, trong lòng sung sướng. Nàng chột nghĩ nếu Mùi biết thì chắc chắn nàng sẽ bị đuổi; về nhà, nhà cũng không chứa nữa và nếu lại biết cả là ăn cắp bánh đem cho trai thì... Bé không dám nghĩ đến chỗ đó, định tâm lần sau không chiều Đổi như thế nữa và cất tiếng bảo Đổi:

- Ăn thế thôi nhớ.

Đổi tưởng lầm, vội nói:

- Chỉ có hai cái thôi à?

Bé rút luôn ra ba bốn chiếc nói:

- Còn nhiều, ăn cho chán chê đi.

Ăn đến sáu bảy cái, Đổi mới sực nhớ mời Bé:

- Hai người cùng ăn mới ngon.

Trong lúc Bé cầm miếng bánh cắn từng miếng nhỏ, Đổi khẽ rón rén đưa chân mình lại gần chân Bé và đặt chân mình lên bàn chân Bé. Bỗng Bé giật nảy mình kêu "ấy chết" lên một tiếng to làm Đổi sợ rút ngay chân lại. Bé đặt vội cái bánh xuống sàn thuyền còn bao nhiêu bánh cuộn trong người trút ra hết, giơ hai tay với các đầu dây lưng, rồi rít buộc lại và trong lúc cuống quýt buộc lẫn cả đầu dây nọ với đầu dây kia, thành một mở lung tung ở trước bụng. Bé vừa sực nghĩ đến việc ngồi ngay trước mặt một

người con trai mà dây lưng trong dây lưng ngoài lại cởi tung hết cả ra. Bé bảo Đỗi:

- Thôi ăn mau lên người ta về đây.

Nghĩ đến hai cái nguy hiểm ăn cắp bánh và ngồi ăn bánh với Đỗi Bé nói tiếp:

- Con khi, lần sau đừng có hòng người ta đem bánh cho mà ăn nữa.

Đỗi thì cho là Bé giận mình, dẫm lên chân. Chàng tự hỏi mình đã dẫm lên chân Bé không biết bao nhiêu lần rồi mà sao bây giờ Bé mới biết và mới giận; chàng nghĩ thầm:

- Mà dẫm chân thế thì thích chết người, có việc gì mà phải giận.

Tuy nghĩ vậy nhưng từ hôm đó, Đỗi không dám dẫm lên chân Bé nữa và lại đến lượt Bé lấy làm lạ không biết vì sao tự nhiên Đỗi lại bỏ hẳn cái thói rất lý thú ấy đi.

o o o

Một buổi sáng trước khi đi câu tôm, Tý bảo Bé:

- Từ rày có thiếu tôm thì chị phải đi mua lấy. Em không đi câu tôm ở bến Trờ nữa, em tìm được một chỗ nhiều tôm lắm cơ.

Ngừng một lát, Tý lại nói:

- Với lại bác Đỗi bây giờ bác ấy khó chịu làm sao ấy.

Nghe Tý nói vậy, Bé nhẹ hẫng người và cái ý nghĩ chiều nay lại có thể đến thăm Đỗi ở bến Trờ làm tim nàng thổn thức. Mới cách mặt độ hai mươi hôm mà Bé tưởng đã lâu như một năm. Nàng tức Đỗi không tìm đến cửa hàng để gặp mặt nàng. Ngày nào Bé cũng đợi và ngày nào cũng thất vọng và càng lâu ngày cái tức càng tăng. Bé định bụng nếu Đỗi đến thì sẽ đứng ngay lên chạy vào trong bếp, không thèm tiếp để Đỗi tức và nàng hả giận. Bé tưởng tượng lúc Đỗi đến cửa hàng, vào ngồi ở ghế; nàng để Đỗi ngồi vào ghế hằn hoi, lật xong bát nước chè, lúc đó nàng mới đứng lên và đi vào trong bếp, nhất định không thèm nói nửa lời và nếu Đỗi cả gan dám gọi thì nàng nhất định không đáp, đợi cho vừa đúng lúc Đỗi đi ra đến đường cái nàng lại ra hàng và hắng giọng cho Đỗi nghe thấy để Đỗi phải tức uất lên. Bé thấy trước là sẽ thích lắm nếu làm được như thế và từ ngày nghĩ ra được

cách ấy, mỗi buổi chiều không thấy Đồi đến nàng lại càng tức mình hơn trước và càng khổ hơn.

Suốt ngày hôm ấy Bé lưỡng lự không biết có nên đến tìm Đồi không, hay là không đi, cương quyết đợi cho Đồi đến. Theo lý ra thì Đồi có lỗi phải đến trước, nàng sẽ không tiếp để cho Đồi tức rồi sau đó nàng mới đến bến Trò gặp Đồi và xí xóa hết cả những truyện cũ đi. Nhưng Bé thấy mình khó lòng nén được cái ý muốn đến ngay chiều hôm nay, đến để mắng Đồi một trận cho hả tức. Đợi Đồi đến thì lâu quá và cái tức cứ kéo dài ra mãi không biết tới bao giờ. Đến chiều Bé quả quyết hẳn là sẽ đi đến bến Trò để cự Đồi ngay.

Bé thấy cô Mùi đã mở hộp đếm số tiền thu được trong ngày. Cô Mùi sắp về nhưng vừa lúc đó thì ông giáo Đông lại vào hàng gọi một chai bia. Bé thì không hiểu hai người nói chuyện gì. Nàng khó chịu thấy Mùi mãi nói truyện chưa về để nàng có thể đi sang bến Trò; ông giáo Đông còn một ít rượu trong cốc cũng mãi nói chuyện quên không uống cạn. Bé đâm ra tức ông giáo Đông vì ông giáo Đông còn ngồi đây thì cố nhiên Mùi không bỏ về được. Nàng dứt cái khăn che mắt, vứt xuống ghế để tỏ sự tức của mình và đưa mắt nhìn ông giáo Đông tưởng như làm thế thì ông giáo Đông phải bỏ đi ngay. Đông thì chú ý nhìn cái khăn trắng nằm trên ghế cũng giống như cái khăn trắng chàng tưởng là khăn tay của Mùi và nhặt bỏ túi hôm nọ để đem về làm kỷ niệm. Chàng sức nhận ra mùi thuốc ở khăn tay mà hôm nọ chàng cho là hơi hướng của da thịt Mùi, con gái một ông Lang, thì chỉ là mùi thuốc đau mắt và chiếc khăn tay chàng tưởng của Mùi chỉ là một chiếc khăn bẩn Bé dùng để che mắt đau. Chàng thấy một sự ngượng làm cả người chàng rờn rợn như bị nổi gai ốc. Đã không biết bao nhiêu lần trước khi đi ngủ, chàng đã hôn hít một chiếc khăn che mắt bẩn. Chàng đứng lên nói với Mùi:

- Thôi cô ngồi hàng, tôi phải về, có tí việc.

Đông trả tiền rồi đi thẳng về nhà, đóng cửa lại chắc chắn. Chàng lấy bao diêm rồi đến đầu giường lật cái gối lên và đón dến đưa hai ngón tay cầm nhẹ lấy góc khăn đem xuống bếp đốt. Đông thấy gai gai ở mắt như là đã bị lây đau mắt của Bé rồi. Chàng sợ cả cái mùi khét của vải đốt và thấy

hơi lợm giọng. Đốt xong, Đông nhẹ hẫng người tháo cái áo gối đem giặt ngay và giặt đến ba bốn nước xà phòng. Chàng nghĩ lại giá lúc lấy trộm khăn giấu vào túi mà Bé trông thấy thì thật là suốt đời không bao giờ chàng quên được cái xấu hổ đó: nghĩ đến chỗ ấy, Đông thấy lạnh ran cả ở sống lưng.

Bé lấy làm ngạc nhiên rằng cái lối vứt khăn và nhìn ông giáo Đông lại có hiệu nghiệm làm ông vội vã đi ngay. Bé nghĩ thầm chắc ông ấy sợ nhìn vào mắt đau thì sẽ bị lây. Cô Mùi về rồi nàng lấy cái khăn lụa hoa trắng mới khâu xong che lên mắt, rồi móc túi lấy cái gương con lật khăn lên soi và ngắm nghía một hồi lâu. Cái khăn lụa hoa trắng đắt tiền thật, nhưng đeo lên mắt thật là xinh và nhẹ quá. Bé lại mong cho cái khăn vải thường cũng mất để nàng có cơ mua cái khăn lụa hoa nữa thay đổi và lúc nào cũng được đeo khăn đẹp.

Tuy nhà có tôm, Bé cũng xách cái rổ để đi qua phố cho khỏi ngượng. Bé thấy ai cũng nhìn mình và cho là họ nhìn cái khăn lụa mới. Ông giáo Đông đương đứng ở bậc cửa thấy Bé đi qua vội vàng quay vào nhà khép cửa lại.

Đi khỏi nhà bà Ký Ân, Bé bỗng nhiên đứng dừng lại một lúc. Quả tim nàng lại đập mạnh lên, hai tai nóng bừng và tuy không có ai, Bé cũng thấy xấu hổ như có người đương nhìn mình và biết rõ là mình có tính dĩ thoa.

Đổi thấy bóng Bé ở đằng xa đi lại, vội ngồi soay lưng về phía Bé. Đổi cũng đã từ lâu tức Bé không đến và Đổi không hiểu vì có gì. Tuy ngày nào cũng có Tý đến câu tôm nhưng Đổi không dám hỏi thăm về Bé và cứ chiều đến, Tý về là Đổi bắt đầu ngồi đợi và tức Bé. Đổi chắc không phải Bé giận mình dẫm lên chân hôm ăn bánh vì sau hôm đó Bé còn đến nhiều lần và hôm cuối; cùng gặp đây còn cho mình xem mắt và mỉm cười với mình. Nghe Tý nói, chàng biết là Bé không ốm đau gì thể mà mua tôm cũng nhờ Tý mua hộ. Thấy tự nhiên vô cớ Bé không đến nữa, Đổi cho là Bé đã quên mình và lại càng tức hơn. Hôm nay Bé đến giữa vào ngày Tý đi nơi khác câu tôm, Đổi mới hiểu là Bé không đến chỉ vì Tý và Đổi mừng rờ, quả tim đập một cách sung sướng.

Bé thấy Đồi ngồi quay mặt đi vội hắng giọng nhưng vẫn không thấy Đồi nhúc nhích. Nàng bước mạnh xuống thuyền như để tỏ cho Đồi biết là mình bức tức lắm. Đồi quay lại cười, Bé quăng cái rổ trúng chân Đồi:

- Cười gì, bán cho một ít tôm, mau lên người ta phải về ngay, bận lắm.

Đồi nói:

- Tôm với tép gì. Ngồi xuống đây người ta xem mắt cho.

Bé vẫn đứng yên, mặt quay nhìn ra chỗ khác. Đồi nhìn thấy mặt Bé giận mình, phụng phịu trông vừa đáng ghét vừa đáng yêu, chàng mỉm cười rồi giơ tay kéo mạnh tay Bé:

- Ngồi xuống đây.

Bé ngoan ngoãn ngồi xuống cạnh Đồi và lật khăn che mắt lên. Nàng định mắng Đồi nhưng không tìm ra được câu mắng nào đích đáng; chính nàng lúc đó lại thấy rõ ràng là Đồi không có lỗi gì để mắng cả. Nhưng mặt Bé vẫn hầm hầm đầy tức giận Đồi nhìn lâu vào hai con mắt Bé, chớp nhanh mấy cái, mỉm cười nói:

- Ủ, mắt độ này đã khá.

Chàng lại để ý đến cái khăn lụa hoa mới và nói tiếp:

- Đẹp nhỉ. Sao lâu lắm, đằng ấy không đến?

Bé vẫn lìm lút nét mặt, không trả lời và ngón chân nàng đã đặt lên một ngón chân Đồi. Đồi định rút chân mình lại vì tưởng chính chàng đã vô ý chạm vào chân Bé nhưng chàng ngạc nhiên thấy ngón chân Bé ấn mạnh vào chân mình rồi lại nhấc lên ấn xuống. Đồi sung sướng không nói được nữa; chàng ngồi chờ ra một lúc rồi khẽ kéo ngón chân mình ra đặt lên ngón chân Bé và bạo dạn đặt hẳn cả bàn chân lên, nhè nhẹ thoa chân mình vào chân Bé. Cả hai người đều thở mạnh. Bỗng có tiếng nói ở gần. Đồi vội đứng dậy, cúi người cầm lấy cái rổ, tay run run vừa đi ra cửa khoang thuyền vừa nói cao giọng:

- Nào, mua bao nhiêu nào?

Bé hất cái khăn che mắt xuống và nói:

- Bán cho như mọi lần.

Đồi định kéo cái giỏ tôm ở dưới nước lên, vội ngừng lại vì thấy người đi đường rẽ xuống bến. Đồi nhổ sào nói:

- Bác Phát đi đâu về đây?

Có người khác cùng đứng ở thuyền lúc đó. Cả Đồi cả Bé đều thấy dễ chịu và đỡ ngượng. Bác Phát đi rồi, Đồi đẩy thuyền trở lại chỗ đậu cũ; chàng đưa rổ tôm cho Bé nói:

- Hôm nay tôi bán rế đây.

Nói vậy nhưng Đồi không nghĩ đến việc đòi tiền Bé và Bé cầm lấy rổ tôm, cũng không nghĩ gì đến việc trả tiền. Bé vội vã đi ngay. Đồi chống cây sào, nhìn theo Bé đi. Chàng có cái cảm tưởng như Bé là vợ mình rồi.

Đồi đặt chân lên mũi thuyền và thẩn thờ đưa chân soa đi soa lại trên tấm ván, mỉm cười chớp mắt một lúc.

MỘT BUỔI SÁNG

Cả gia đình bác Lê đã dậy. Vì công việc bác Lê gái sáng nào cũng phải dậy thật sớm, nhưng bác lại bắt cả những đứa con nhỏ tuổi của bác phải dậy một lúc với bác mặc dầu chúng nó không có việc gì. Bác vẫn nói:

- Như thế cho chúng nó quen đi, khỏi lười.

Sáng hôm nay cả nhà lại dậy sớm hơn mọi sáng. Chiều hôm trước, bác Lê trai có người mời đi uống rượu. Lúc thường bác rất hiền lành nhưng lúc say rượu bác có cái thói xấu là đánh chửi vợ con. Cả nhà đêm qua bị một trận lục đục phải thức khuya quá, nên bác Lê gái lo phấp phỏng chỉ sợ ngủ trưa lỡ cả mọi việc. Vừa chợt tỉnh, bác vội châm đèn con, đánh thức các con dậy mặc dầu không biết lúc đó là mấy giờ; và lại có trăng nên bác yên trí là trời đã tờ mờ sáng.

Bác tung chăn của Thêm và Nửa hai đứa con sinh đôi mới lên bốn tuổi và vớt chăn ra thật xa. Vì hà tiện quần bác Lê gái bắt chúng nó ngủ truồng; khi mẹ tung mất chăn, chúng nó không biết làm gì hơn là ngồi dậy, xếp bằng tròn trên ổ rơm còn nóng hơi người cho ấm mông, hai tay thủ vào bọc. Út vì là con gái, lại nhớn hơn nên không phải ngủ truồng và là con gái yêu nhất của bác Lê gái, nên được ngủ chung với mẹ. Cả nhà chỉ có Thêm, Nửa và Thôi được đắp chăn nghĩa là đắp mấy cái bao tải cũ khâu lại với nhau, thực ra lạnh hơn chiếu nhưng có cái tiếng là ấm vì có thể gọi nó là cái chăn.

Bác Lê gái cốc đầu Út một cái; bao giờ bác cũng đánh thức Út bằng cách ấy; được cái Út có nhiều tóc độn đầu nên không thấy đau. Bác không bao giờ đánh con nhưng bác hay cốc đầu chúng nó bất cứ chúng nó có lỗi hay không có lỗi gì và bất cứ lúc nào bác tức mình hay có cái gì thích trí. Lũ con bác thật đã khổ sở rất nhiều về cái tính ấy; chúng cho là mẹ cầm roi đánh còn hơn, đau tuy có đau nhưng đánh roi phải đánh ra trận, không dễ dàng như cốc đầu. Chính cái cốc đầu chúng không sợ lắm nhưng chúng khó

chịu vì lúc nào cũng nồm nớp như người đi ngoài trời mưa bão, trên đầu sấm sét đùng đùng mà không biết lúc nào sét bổ xuống đầu mình. Chỉ có Thôi chưa đầy tuổi tôi và các thóp chưa liền xương nên chưa bị bác cốc đầu.

Bác Lê hiện có tất cả tám người con còn sống nhưng đã đẻ bao nhiêu lần rồi thì đến bác, bác cũng không nhớ nữa. Đã bao lần vì nhà nghèo quá bác định cai đẻ nhưng vẫn không cai được. Đẻ đến lần thứ chín thứ mười bác nhất quyết cai nên đặt tên đứa bé là Út để tỏ ý ấy. Nhưng chỉ vài năm sau, bác lại đẻ thêm hai đứa sinh đôi và vì thế đặt tên chúng nó là Thêm và Nữa. Rồi đến đứa bé sau cùng nhất bác đặt tên nó là Thôi vì lần này nhất định thôi.

- Già rồi còn gì, muốn đẻ cũng không đẻ được nữa.

Đưa mắt sang góc nhà bên kia, bác thấy chồng cũng đã thức giấc, nằm yên quay mặt về phía bác. Bác Lê trai thấy vợ nhìn, bác cũng nhìn lại một lúc nhưng bỗng vụt nhớ ra cái lỗi mình tối hôm trước bác vội quay ngay mặt đi nhìn thẳng lên mái nhà. Bác Lê gái đã hết tức chồng về việc xảy ra đêm qua; thấy chồng không dám nhìn mình, có vẻ ngượng ngập hối hận, bác cũng hơi chạnh lòng thương. Tuy hết tức nhưng không bao giờ bác làm lành trước. Bác nhìn xuống đứa con đương bú, nói nựng:

- Cả nhà chỉ có một mình bé là no thôi.

Bác nói bóng nhắc đến việc đêm qua cả nhà phải nhịn đói vì bác Lê say rượu. Lúc thường bác không dám mắng chồng bao giờ vì biết chồng hiền lành nhưng hay cục và nhất là lúc có lỗi lại dễ cáu hơn lúc thường. Bác chỉ nói cạnh và cho thế là một cách phạt chồng thâm thía hơn.

Tý, đứa con lên chín của bác cũng đã tung chiếu gối dậy vì sợ mẹ đến cốc đầu đánh thức. Đầu nó mới nhờ bác Thảo cạo sáng hôm qua nên trông nhẵn bóng và trắng như cái sọ đầu lâu. Sáng nay dậy, Tý thấy có cái gì khang khác mọi ngày. Nó ngồi ngẫm nghĩ một một lát rồi sức nhớ ra là có cái đầu mới cạo và lúc đó nó mới bắt đầu thấy lạnh lạnh ở đầu, ở gáy.

Tý hít hít cái mùi thơm của nhân thịt sào từ ở bên cửa hàng bánh cuốn của cô Mùi thoảng đưa sang. Cái mùi quen thuộc ấy sáng hôm nay nó thấy thơm ngon hơn. Tý nuốt nước rãi và ghéech mũi hít mạnh một cái dài. Tý

lại nghĩ ra một điều nữa là hôm qua nhin cơm tối và Tý bắt đầu thấy đói bụng. Nó tưởng tượng giá lúc này được ăn một chiếc bánh cuốn nhân thịt thơm béo kia, chỉ một chiếc thôi, ăn ngập đầy mồm, nhai qua rồi nuốt đến ực một cái... nghĩ thế Tý cũng nuốt đến ực một cái, rồi há miệng thở hắt ra như là đã có cái khoan khoái ăn xong chiếc bánh cuốn thực. Nhưng ăn giả cách xong, Tý lại thấy mình thèm hơn. Tý bò đến cạnh mẹ, xem em bú, sữa ứ ra thành một viên trắng quanh môi. Vì Tý đói nên Tý thấy em bú vội vã và ngon lành lắm, Tý ngấm nghĩa đứa bé và ngấm nghĩ - Tý hay có tính ngấm nghĩa và ngấm nghĩ luôn - rồi Tý tìm ra và nói to:

- Nó bú chùn chụt y như một con lợn ăn cám.

Bác Lê gái sức nhớ ra điều gì giơ tay cốc vào đầu Tý một cái:

- Ông tướng: có ra nhà sau cho lợn ăn cám không. Mà không nhắc thì tao quên mất. Thằng Nhỡ hôm nay đi vắng.

Bác Lê gái ghét Tý nhất nhà vì bác cho nó có tính dờ hơi, đăng trí, làm việc gì cũng không nên thân và ăn nói ngớ ngẩn.

Tý giơ tay lên xoa đầu rồi đứng ngay dậy đi về phía cửa, nhưng tới cửa, Tý ngừng lại. Nó vừa nhận ra là trời chưa sáng. Xuống chuồng lợn phải đi qua gốc cây đa, nổi tiếng trong bọn trẻ con là có nhiều ma, và có những cái bình vôi trông như những cái sọ người treo lủng lẳng mà Tý lại sợ ma hơn cả sợ mẹ. Trời sáng trắng có chỗ tối chỗ sáng Tý càng sợ hơn vì nó cho là có ánh trắng thì ma có thể trông thấy nó. Tý quay trở vào:

- Trời chưa sáng, bu ạ.

Bác Lê gắt:

- Trời sáng rồi.

Tý quay ra một lúc rồi lại trở vào:

- Lợn còn ngủ bu ạ.

- Nó ngủ thì đánh thức nó dậy. Đồ lười!

Hai tiếng "Đồ lười" Tý không biết mẹ chỉ vào lợn hay chỉ vào mình. Bỗng nó thấy mẹ trợn mắt và giơ tay lên:

- À thằng nói láo, mà chưa ra khỏi cửa mà dám bảo là lợn còn ngủ. Thằng chết tiệt.

Tý đành đi ra vì lần này mà quay trở vào nữa thì không sao tránh khỏi một trận cốc đầu cũng ghê sợ như ma quỷ.

Gió lạnh mà Tý cũng không thấy rét. Nó đi khỏi được qua gốc cây đa là đã sợ đến nỗi tưởng như cả người nó không có nữa, chỉ còn lại một quả tim đập thình thình. Mấy con lợn thấy động, biết có người đến cho ăn, hình hịch chạy ra. Tý trong lúc không còn hồn vía, nghe tiếng hình hịch cho ngay là tiếng ma, sợ dựng ngược tóc gáy (mặc dầu gáy nó không còn sợi tóc nào vội quay trở lại, chạy thẳng về nhà. Thấy có ánh đèn và có bóng người nó hoàn hồn nhưng lại thấy mẹ đương quắt mắt nhìn ra, nó cười gượng gạo rồi vừa thở hổn hển vừa nói:

- Lợn nó dậy rồi bu ạ.

- Ủ thì nó dậy rồi. Xuống cho nó ăn. Thằng ngớ ngẩn.

Mấy tiếng "thằng ngớ ngẩn" lần này Tý thấy rõ ràng chỉ vào mình. Tý lại đành ra nhưng xuống chuồng lợn thì nó không dám xuống nữa; ngay như đứng ở gần cửa, lưng xoay ra phía chuồng lợn mà nó cũng đã thấy lạnh lạnh sợ ở sau lưng. Tý vừa nghĩ ra tiếng hình hịch lúc nãy có lẽ là tiếng lợn chạy, nhưng nghĩ thế chỉ cốt đứng đấy cho khỏi sợ thôi. Tý đi lần qua chỗ cửa sổ nan rồi ghé nhìn qua khe cửa vào những người ở trong nhà và cách ấy làm cho nỗi sợ của nó bớt chút đỉnh.

Một lúc lâu, Tý mừng rỡ thấy mẹ đã đưa Thôi cho Út bế, ra công đồng gạo. Mẹ nó sắp xuống bếp thổi cơm mà bếp lại ở cạnh chuồng lợn; Tý hết cả sợ và chạy vụt một mạch ra chuồng lợn. Nó đổ nồi bèo cám nấu hôm qua vào cái ang cho lợn ăn rồi đứng đợi mẹ nó đến. Nhìn cái ang còn đầy cám nó nghĩ cách nói để mẹ khỏi ngờ là nó vừa mới xuống:

- Bu ạ, hôm nay lợn nó lười ăn.

Bác Lê giật mình đến thót một cái, hoảng sợ như là có người báo tin một đứa con bác chết hay là hơn thế nữa, lợn mà lười ăn rồi toi thì phải nhịn đói trả nợ cả năm không hết. Bác chạy vội đến chuồng nhìn vào: ba con lợn đang chúi mũi vào cái ang, chen nhau ăn lấy ăn để. Bác không để ý đến cái ang còn đầy cám, bác chỉ cău Tý đã cho bác một mẻ sợ. Tý thì cứ yên trí là vì cái ang còn đầy nên bị mẹ cốc; nhưng tại sao mẹ nó lại cốc cho nó luôn hồi một cách tức giận, hằn học hơn mọi lần. Tý ngẫm nghĩ xem vì

sao chỉ cho lợn ăn chậm một tí mà bị mẹ giận đến thế nhưng Tý ngẫm nghĩ mãi không ra. Nó đành soa đầu đi vào trong nhà để dọn dẹp. Bác Lê trai tung chiếu ngồi dậy. Bác với cái điều cây nhưng tìm đến thuốc Lào thì thuốc Lào hết, bác cất tiếng gọi:

- Nhỡ ời.

Tý đương xếp chiếu ngừng lại, ngạc nhiên:

- Thừa thầy, anh Nhỡ hôm qua không về.

- Thế à?

Bác thất vọng, cổ vết những thuốc vụn cho vào điều, kéo một hơi mạnh rồi với khăn đi ra phía bờ sông rửa mặt. Bác đi còn chập choạng say, người hơi mệt nhưng mệt một cách phiêu phiêu dễ chịu.

Bác thích uống rượu đã lâu nhưng bác không nghiện. Bác không nghiện không phải vì bác muốn thế; nếu không có cái thói đánh đập vợ con thì chiều nào bác cũng uống vì ở đời bác chỉ có ba cái thú: về thăm làng, uống rượu và ăn của ngon. Giá chiều nào bác cũng được uống rượu và ăn của ngon thì có lẽ cũng khuây khỏa được đôi chút tất cả những lo phiền vất vả của một đời nghèo kéo dài hơn hai mươi năm trời. Ăn của ngon thì bác không dám màng tới vì đắt quá, vả lại bác cũng không yên tâm ăn một mình trong khi cả lũ con đông đúc của bác phải nhịn thèm. Rượu thì rẻ, chỉ một cút bác cũng đủ say rồi; chiều nào cũng uống một cút với mấy củ lạc rang, thế thôi, nhưng cái ao ước đơn giản ấy cũng không được thỏa mãn.

Mỗi khi bác uống rượu vào bác thấy trong người khoan khoái và càng uống càng khoan khoái hơn cho đến khi bác tưởng là bác mê thiếp đi và khi tỉnh rượu bác không nhớ lại mình đã làm những việc gì. Cả những lúc chửi vợ con, bác cũng chỉ nhớ lại là có đánh chửi, nhưng đánh ai, đánh ra làm sao thì bác chỉ nhớ một cách rất mơ màng như là truyện xảy ra trong một giấc chiêm bao. Sáng hôm sau thấy vợ sứt một mảng da ở trán hoặc thấy con tím bầm cả mặt, bác mới nhận rõ cả sự thực ghê sợ và thương vợ con. Uống rượu ở nhà thì khổ đến vợ con mà bác yêu quý, đi nơi khác uống đợi tỉnh hãy về nhà thì ai dám chứa một người say như thế.

Nhưng chừa thì bác vẫn không chừa được; những lúc thèm bác đi la cà các nhà quen để tìm dịp uống nhưng dịp ấy cũng hiếm lắm vì ai cũng sợ

bác Lê gái trách móc. Còn mua rượu uống vụng thì cả vùng ấy không ai dám bán. Hôm qua được uống rượu ở nhà cụ Hường cũng là do bác định tâm; hôm kia cụ Hường cho gọi bác chữa lại cái giàn hoa nhưng biết hôm qua nhà cụ mừng thọ, bác để chậm lại một ngày mới tới.

Bác Lê ngồi xuống bờ sông. Bác gật gù luôn mấy cái rồi ngẩn người ra một lúc:

- Bữa cổ ngon quá. Hừ mình được uống rượu tây. Được ăn yến.

Bác chép miệng, há môi như đương lấy làm lạ trong đời sao lại có cái may ăn một bữa cổ sang như thế, bác một người cùng đình trong xã hội. Có một món trông như tép bưởi; chắc là yến. Thảo nào mà ngon ghê. Bác người nhà lại lấy trộm một chai rượu tây ở bàn thờ, để giấu ở gậm phán rồi bảo bác và những người cùng mâm:

- Rượu tây đấy. Cứ uống đi không sợ.

Bác thì bác sợ lắm nhưng cũng muốn nhấp một tí cho biết mùi. Nhấp một tí bác lại đưa chén uống thử thêm tí nữa và càng thử cái sợ càng bớt đi. Rượu tây thực là lạ lùng: trong vàng như hổ phách, uống vào chỉ thấy thơm, giọng rất êm và cái say cũng khác hẳn cái say của rượu ta. Bác mềm môi uống mãi, uống say hơn mọi lần.

Bác lẩm bẩm nhắc lại mấy tiếng "rượu tây" "yến" như để nhắc lại cái thú ít khi có trong đời, chiều hôm qua. Bỗng bác sức nghĩ đến vợ: lúc này nhìn vợ một lúc, tuy quên không để ý xem mặt vợ có xây sát, thâm tím chỗ nào không nhưng bác cũng biết là vợ mình không việc gì lắm. Bác đứng lên đi vội về nhà để xem có đúng thế không.

Khi bác trở vào thì mâm cơm đã đặt ở giữa nhà, khói bốc lên nghi ngút. Mâm cơm chỉ có một đĩa dưa rau má và một bát nước muối để chấm. Cả nhà cũng đã ngồi quanh mâm đợi bác. Bao giờ cũng vậy, chỉ trừ khi bác đi vắng còn không ai dám ăn trước bác cả. Nửa và Thêm đã đói lắm nhưng cũng không dám nhúc nhích cầm đĩa, Bác Lê trai lúc thường không đánh con bao giờ nhưng lũ trẻ sợ bố hơn sợ mẹ nhiều.

Bác ra chỗ phen, tay tìm cái que để vắt khăn nhưng mắt thì nhìn mặt vợ; quả nhiên vợ bác không có thương tích gì. Thấy thế bác tươi hẳn nét

mặt, Bồng bác giật mình vì tay nắn vào chiếc khăn còn cứng khô nguyên: bác đã quên không rửa mặt. Bác mỉm cười với vợ, lẩm bẩm:

- Hừ, mình hầy còn say.

Nhưng bác không muốn trở ra sông rửa mặt sợ vợ con phải đợi. Bác đến ngồi xuống cạnh mâm. Bác lại nhìn vợ mỉm cười một lần nữa nhưng lần này cười một cách ngượng ngập. Bác biết có lỗi song không bao giờ tự hạ mình xin lỗi vợ; bác cho một cái mỉm cười để làm lành cũng đủ lắm rồi. Bác nói trống không như nói cho cả nhà nghe:

- Ủ, hôm qua uống rượu tây. Lại có bát đồ ăn, cái gì như tép bưởi, không khéo là yến.

Bác quay lại phía vợ, hỏi giọng đùa:

- Bu mày dễ chưa được ăn yến bao giờ?

Biết là chồng đã làm lành, nhưng muốn phạt chồng thêm ít nữa, bác Lê gái cúi mặt lạnh yên gắp dưa.

Sau một đêm lục đục và đói bụng cả nhà ăn một bữa cơm ngon lành ít khi có.

Ăn gần xong bữa, bỗng có tiếng Mùi từ bên cửa hàng đưa sang:

- Bác Lê, bác Lê, hôm nay dễ được đến bốn năm hào chỉ cá.

Cả nhà không ai hiểu Mùi định nói gì. Tiếng Mùi lại tiếp theo:

- Tội nghiệp anh Nhỡ, rét thế này mà ngồi suốt đêm ngoài lười.

Bác Lê gái thốt ra mấy tiếng "Thế à cô?" vui sướng. Chắc Nhỡ kéo xe về nhà từ tối hôm qua, thấy cha mẹ đánh nhau, phải ra ngồi ngoài lười suốt đêm để kéo lười thay cha. Ra tiếng hát chèo lúc này khiến bác ngờ ngợ quả thật là tiếng Nhỡ. Bác rồi rít lên vì thấy được nhiều cá đến thế và bác cốc vào đầu Tý:

- Thăng vô tích sự, thăng ăn không, có ra sách cá về hộ anh mày không?

Bác dí ngón tay vào trán chồng:

- Đấy thầy mày xem, yến mấy rượu tây mãi vào để nó phải ngồi suốt đêm ngoài lười. Giá nó không ngồi thì lấy gì mà tọng vào miệng. Tội nghiệp thăng Nhỡ!

Những lúc bác có sự gì vui sướng quá thì bác thường nói chồng thậm tệ không sợ hãi vì bác biết chồng không giận bác những lúc đó. Bác Lê trai không những không giận mà lại thích nữa; thấy vợ đã dí ngón tay vào trán mình, đã nói truyện với mình (cho dầu là nói những câu riếc móc nữa bác biết vợ hoàn toàn hết giận mình. Bác cúi đầu cười xòa:

- Đâu mà mãi, chỉ có một lần.

Bác Lê gái nguýt một cái dài:

- Một lần cũng đủ chết con tôi rồi, ông ơi.

Thêm và Nữa ngay từ lúc đầu bỏ bát chạy sang cửa hàng để xem cá vì chúng tưởng cá đã đem về bên cửa hàng rồi. Bác Lê gái sức nghĩ ra là Nhỡ chưa ăn cơm và lúc này không thối phần cơm Nhỡ. Bác vội đổ cả hai bát cơm còn đầy của Thêm và Nữa vào nồi; thấy Út toan xới cơm bác lấy đũa chặn lại:

- Thôi đừng ăn nữa.

Rồi bác đẩy nồi cơm cất lên trên cao. Út không hiểu gì nhưng sợ mẹ không dám hỏi; Thêm và Nữa trở về mâm, ngơ ngác nhìn hai bát cơm tự nhiên không có cơm, còn nồi cơm cũng biến đâu mất. Chúng nó cùng òa lên khóc một lượt, như hai cái máy. Bác Lê trai thấy vợ bắt chúng nó ăn đói, để dành cơm cho Nhỡ là vô lý nhưng giữa lúc vợ vừa hết giận mình, bác không nói gì. Bác dỗ Thêm và Nữa:

- Thôi nín đi. Hôm nay phiên chợ.

Bác nói vắn tắt thế nhưng chúng cũng hiểu và nín ngay. Phiên chợ nào chúng nó cũng được ăn ngon suốt ngày vì đi la cà các cửa hàng bán bánh nhật những tấm lá còn vương ít bánh gặm ăn hay đứng đợi ở các cửa hàng bán mía nhật những khoang mía sâu hay những gốc mía người ta vứt đi.

Nhỡ, Tý sách lược và giỏ cá về, đặt ở cửa. Bác Lê gái chạy ra nhìn vào giỏ rồi nói với Mùi:

- Dễ được đến năm hào thật, cô Mùi ạ.

Bác bảo Nhỡ:

- Trong nhà có cơm đấy. Vào mà ăn không đói. Bây giờ tao phải đi.

Nhỡ đáp:

- Con không đói, chỉ mệt thôi. Con ăn mấy chiếc bánh rồi đi ngủ đây.

Bác Lê gái bức mình vì đã mất công lấy cơm của những đứa khác để phần mà Nhỡ không ăn, lại thấy Nhỡ đòi ăn bánh là một thứ tốn tiền:

- Ăn thế thì cũng như ăn hết cả chỗ cá này đi.

Nhưng bác cũng chiều Nhỡ nói:

- Tùy mày.

Bác dí ngón tay vào trán Nhỡ:

- Mày thì rồi cũng như bố mày thôi. Con nhà lính tính nhà quan. Bố thì yến, rượu tây, con thì bánh cuốn nhân tôm, nhân thịt. Tao cũng đến chết. Thôi tao đi.

Chợt thấy Tý bác trở vào mặt:

- Mày không đi nhật lễ. Còn đợi tao nhắc à?

Tý nói:

- Con đương ăn dở. Con vào ăn nốt đã.

- Hết cơm rồi... À nhưng bây giờ còn cơm. Mày gọi cả các em ăn với. Tội nghiệp chúng nó. Tối qua nhịn cơm, sáng nay lại ăn đói.

Tý không hiểu mẹ nói gì, đến lúc vào nhà hỏi Út mới rõ. Nó lại bưng nồi cơm xuống, xới cơm vào bát rồi chạy đi tìm Thêm và Nửa. Thêm, Nửa trở về, nhìn vào mâm ngạc nhiên thấy bát lại đầy cơm như cũ. Không có bố mẹ ngồi ở mâm chúng nó và lấy và để và tranh nhau gắp dĩa. Thoáng một cái nồi cơm đã sạch nhẵn còn mồm và mũi Thêm, Nửa thì đen sì những cháy. Ăn xong chúng vẫn thấy đói; mặc dầu nhịn cơm chiều hôm qua nhưng mẹ chúng vẫn đong đúng ngũ gạo như mọi bữa mà ăn như mọi bữa thì chúng không bao giờ thấy no cả.

Tý dọn mâm nhưng không đem rửa vội. Nó nhìn ra phía sau nhà thấy Út, Thêm và Nửa đương chăm chú ngồi nhìn cha phơi lưới, Tý đi sang cửa hàng bánh cuốn. Cứ lúc nào đã làm hết công việc bác Lê gái giao cho mà lại đúng vào lúc bác ấy đi vắng, không ở nhà để bịa ra công việc bắt nó làm, cho nó khỏi đứng không ngứa mắt bác, thì Tý ra đứng xem chim sẻ, Tý biết rõ cả có mấy đàn chim sẻ, nói cho đừng mấy tốp vì chỉ có một đàn nhưng chia ra từng tốp, mỗi tốp đến ăn ở một cửa hàng cân gạo, Tý nhớ rõ cả những con nào bạo nhất, con nào rụt nhất. Tý thấy tốp chim bao giờ cũng bay xà xuống đất ở thật xa chỗ có gạo rồi chúng cứ nhảy dần đến gần,

con bạo nhất đi đầu ngừng lại nghe ngóng, nhìn ngang nhìn ngửa. Tý hồi hộp khi chúng nó đã gần đến nơi.

- Nay nó sắp ăn, nó sắp ăn này.

Tý cũng hồi hộp như khi Tý trèo cây ăn trộm quả, giơ tay sắp với tới. Có tiếng động con đi đầu bay lên, cả tốp cũng bay lên đậu trên mái nhà gần đấy, kêu riu rít như thất vọng rồi chúng bay chuyền từ mái nhà nọ sang mái nhà kia cho đến khi đã khá xa chỗ cân gạo lại bay xa xuống đất và bắt đầu tấn công lần nữa. Khi nào tốp chim đến nơi và được ăn là Tý vui sướng như là chính Tý được ăn quả hái trộm.

Nhưng sáng hôm nay mắt Tý nhìn chim sẻ mà óc Tý thì chỉ nghĩ đến phía sau lưng Tý. Không quay lại nhưng tiếng chân bước Tý cũng biết là Nhở đương đi sang cửa hàng. Tý hồi hộp đợi.

Nhở ngồi vào ghế, lật bát nước chè, rồi nói:

- Cô bán cho cháu một hào nhân bánh thịt.

Mùi nhìn Nhở ngạc nhiên:

- Anh Nhở hôm nay hoang ghê!

- Vâng, hôm nay được nhiều cá phải ăn một bữa cho bổ.

Tý vẫn đứng nhìn chim sẻ và đợi. Cũng may chỉ mình nó nghe thấy Nhở nói sang ăn bánh cuốn nhưng tại sao ăn đã lâu mà Nhở không gọi mình: có một mình Tý thì Tý còn hy vọng anh cho ăn chứ nếu cả Út Thêm và Nửa chạy sang, chừng ấy đứa em thì không còn sơ múi. Tý đâm ra tức anh, tức cả Mùi nữa.

- Sao lại không ai gọi mình mà ăn lâu thế không khéo ăn hết rồi.

Tý thấy nhói ở ngực một cái rồi nó tính nhăm vội vội vàng vàng chỉ sợ không kịp:

- Một hào tất cả mà ba xu hai chiếc, hai chiếc thì ba xu, một chiếc thì một xu rưỡi, một hào thì bao nhiêu?... bao nhiêu? À một chiếc thì xu rưỡi, hai chiếc thì ba xu, một hào thì...

Tý chịu tính không ra. Nó chỉ biết một hào thì mua được nhiều lắm và cũng còn đôi chút hy vọng. Tý lại đưa mắt nhìn chim sẻ rồi không quay lại nó nói với Mùi:

- Cô Mùi ạ, chim sẻ hôm nay con nào cũng béo tròn.

- À, Tý đấy à?

Mấy tiếng ấy của Nhỡ, Tý nghe sao mà vui tai thế. Nó vội quay mặt lại:

- Anh gọi gì em?

- Lại đây ăn bánh. Tao mãi ăn nên không biết có mày đứng đấy.

Tý đến ngồi ở ghế vẻ mặt nghiêm trang, đợi Mùi mở quả hấp, gắp ra một chiếc bánh bóng loáng, hơi bốc nghi ngút, và đặt vào đĩa trước mặt Tý. Tý giơ cả hai bàn tay toan cầm lấy chiếc bánh, thế là cái ao ước của nó lúc này đã thành sự thực. Nó định bỏ tất cả chiếc bánh vào mồm rồi nhai qua và nuốt đến ực một cái như lúc này ăn giả vờ. Bỗng Mùi giơ đũa chặn tay nó lại:

- Nóng chết. Eo ơi bắn. Để tao bảo cho cách ăn. Mới đầu phải sẵn ra đã rồi gắp từng miếng chấm vào nước mắt; ăn bánh cuộn mà không có nước mắt chanh ớt thì phí cả bánh cuộn, mà phải ăn thông thả. Tý lớn rồi phải tập ăn cho chỉnh tề.

Nội các trẻ ở xóm, Mùi yêu Tý nhất vì nàng biết nó thông minh và có óc nhận xét. Nàng hiểu nên không thấy những câu nói, những điều nhận xét của nó là ngớ ngẩn. Như lúc này, trong lúc ngồi nhìn vợ vẫn, nghĩ đến Siêu, nàng cũng vừa nhận thấy những con chim sẻ sáng hôm nay con nào cũng béo tròn. Mới đầu nàng chỉ thấy chúng khác mọi ngày, nhìn mãi nàng mới thấy là chúng béo tròn và khi nghe câu Tý nói về chim sẻ nàng hơi ngạc nhiên về trí nhận xét của Tý. Mùi đã phải nghĩ một lúc mới tìm ra được lại sao hôm nay chim sẻ lại béo, nàng toan hỏi Tý xem Tý có biết không nhưng nghĩ ra được điều gì nàng lại thôi.

Ăn xong Nhỡ với cái điệu cầy hút một hơi rồi về nhà; Tý vẫn ngồi yên ở ghế đợi may ra Mùi có cho thêm một chiếc không. Nhưng Mùi không bao giờ cho trẻ con ăn bánh. Tuy nàng rất thương hại lũ trẻ nghèo bên nhà bác Lê nhưng vì chúng nó đông quá, cho một đĩa phải cho tất cả nên nàng đặt cái lệ rất nghiêm và cấm ngặt cả Bé: không bao giờ cho trẻ con ăn bánh.

Bỗng Mùi đưa mắt tìm Bé, thấy Bé đã ra phía sau bếp, nàng hỏi Tý:

- Đố Tý biết tại sao sáng hôm nay chim sẻ lại béo tròn thế? Nói đúng, tao cho một cái bánh.

Tý vui mừng đáp:

- Thừa cô lại giời rét.
- Thằng này giỏi.

Tý thấy Mùi nhìn nhanh xuống bếp một cái, mở vội cái nắp quả hấp cho tay vào bốc một chiếc bánh chứ không dùng đũa rồi đưa cho Tý:

- Ăn đi.

Tý đặt bánh xuống đĩa, toan lấy đũa sẵn theo cách Mùi vừa dạy thì nó ngơ ngác thấy Mùi ra hiệu bảo cho cả chiếc bánh vào mồm:

- Nhai đi.
- Thừa cô, còn nóng.
- Nóng gì, nuốt ngay đi.

Nghe có tiếng chân ở dưới bếp bước lên, Mùi bảo khẽ Tý:

- Thôi đừng nhai. Ra ngoài kia mà nhai.

Tý không hiểu vì sao Mùi sau khi dạy nó cách thức ăn tử tế, thông thả thì lại bắt nó ăn ngấu ăn nghiêng. Nó cũng phải nghe lời đi ra, miệng còn đầy bánh, sợ có các em trông thấy nó đi ngược mấy bước sang phía nhà cân gạo bên cạnh rồi đứng lại nhai thông thả vừa nhai vừa ngẫm nghĩ. Nuốt xong miếng sau cùng, nó há miệng thở hắt ra một cái y như lúc mới ngủ dậy ăn giả vờ nhưng lần này nó đã có cái khoái ăn bánh thật.

CÚNG RƯỢU

Tý thò đầu ra khỏi chiếu; thấy trời sáng, không phải sáng trắng, rõ ràng sáng ban ngày, nó vội rút ngay đầu vào trong chiếu như để tránh một cái cốc đầu của mẹ nó phạt nó ngủ trưa. Tý định ngủ lại thêm một giấc nữa vì đằng nào cũng sẽ bị mẹ cốc đầu rồi. Nhưng một lúc sau, Tý lại thò đầu ra khỏi chiếu, vì nó cảm thấy có một sự gì khác thường: nó ngủ trưa thế mà sao chưa bị cốc đầu. Nó nhìn sang chỗ Thêm, Nữa nằm và ngạc nhiên thấy hai đứa em nó cũng còn ngủ, chưa bị mẹ tung chăn như mọi buổi sáng.

- Tại sao thế này?

Nó tự hỏi thế và nhìn ra cửa; rõ ràng trời sáng hẳn rồi, không phải nó ngủ mê. Tý nhìn sang chỗ mẹ nằm và lần này thì không hiểu gì nữa; mẹ nó vẫn còn ngủ, ngáy đều đều. Một là mẹ nó ngủ quên, hai là ồm, nó nghĩ thế và tung chiếu ngồi dậy. Tý định đến đánh thức mẹ nhưng nó lại ngồi xuống vì nghĩ nếu mẹ nó ngủ quên, đến đánh thức chắc mẹ nó sẽ cốc đầu và mắng tại sao nó lại ngủ trưa, sáng bảnh mắt rồi mới gọi mẹ dậy và nếu mẹ nó ồm đến đánh thức cũng là một tội nặng. Tý định cứ dậy và ra cho lợn ăn như mọi lần. Nhưng nếu dậy mà không đánh thức mẹ nó dậy, chốc nữa tất sẽ bị đòn. Không biết nên làm thế nào, nó lại chui vào chiếu vì việc làm ấy nó thấy thích nhất, hợp lý và hợp với ý nó lúc đó. Tý lại ngủ thiếp đi.

Một lúc sau Tý sực tỉnh vì cái gì động vào vai. Nó mở một bên mắt và lạ lắm nó thấy bác Lê gái lay vai nó rồi gọi bằng một cách nghe rất êm tai:

- Tý ai, dậy đi thôi con.

Nhất là cái tiếng "con" thêm vào sau cùng, sao mà Tý nghe êm ái thế. Nó mở cả hai mắt nhìn mẹ và nhe răng cười với mẹ. Bác Lê gái thấy tự nhiên con cười với mình, bác không hiểu vì sao nhưng bác thấy cái cười ấy có vẻ ngốc và vì thế bác mỉm cười. Tý dụi mắt vì thấy mẹ lại mỉm cười cả với mình mà như thế đúng vào một hôm ngủ trưa nhất từ trước tới nay. Tý

sung sướng, tưởng như mình ở trong một giấc chiêm bao, nhưng rõ ràng không phải chiêm bao, Tý biết chắc như thế.

Thêm, Nửa cũng đã thức giấc nhưng vẫn còn nằm trong chăn; Út đương ngồi bế em bên cạnh, Bác Lê gái với cái bồ đựng quần áo treo trên mái nhà xuống, trút hết quần áo ở trong đồ ra ổ rơm rồi bác ngồi nhặt từng cái xem xét và đếm. Hôm qua bác lái Tinh làng Hàn ghé qua, bác Lê gái đã bán ba con lợn được một giá rất hời. Bác định để chậm lại đến gần Tết hãy bán vì có thể được giá cao hơn nhưng mấy hôm trước bác thấy lợn lười ăn mất một ngày. Bác sợ vì trước kia bác đã bị toi mất một con lợn hai ngày trước khi người dạm mua đến bắt. Tuy lợn đã trở lại như thường bác cũng bán ngay và may lại bán được giá cao. Hôm nay bác lái Tinh đến bắt lợn và trả tiền. Thế là chắc chắn có tiền để về quê ăn Tết. Cứ mỗi lần bán lợn thì cả nhà lại nghỉ một ngày, vì thế sáng hôm nay bác không dậy sớm và không đánh thức lũ con dậy. Tý mon men đến ngồi gần xem mẹ soạn quần áo, Bác Lê miệng vừa đếm vừa giơ tay làm hiệu bảo Tý đừng sờ đến quần áo, Tý thấy mặt mẹ mình nghiêm trang và miệng lẩm bẫm y như khi cúng Phật. Đếm xong rồi bác xếp những quần áo vào thành từng bộ một. Tý hỏi:

- Hôm nay về quê ăn Tết hở bu.

Nó nhớ năm ngoái mẹ nó lấy quần áo mới ra mặc cho nó và hôm ấy cả nhà ra ga về quê ăn Tết. Bác Lê đáp:

- Thằng ngớ ngẩn, Tết gì bây giờ mà về... Đứng lên.

Tý đứng lên và tưởng mẹ đuổi toan bước ra chỗ khác. Mẹ nó lại nói:

- Đứng đấy.

Rồi Tý thấy mẹ mình lấy gang tay đo một cái quần rồi lại đặt bàn tay vào chân nó và xoay tay đo từ bàn chân trở lên; khi bàn tay bác Lê lên đến cạnh sườn nó co rúm cả người vì nó có máu buồn. Thấy mẹ lại đo một cái quần khác và sắp đặt tay vào người nó đo một lần nữa, Tý vội nói:

- Sao bu không cầm cái quần lên ướm vào người có nhanh không?

Bác Lê gái toan đo chân Tý, vội vàng cầm cái quần lên ướm. Bác hừ một cái rồi nói:

- Cái thằng này tinh hơn tao.

Tý sướng nở mũi; hôm nay mẹ nó lại lần đầu tiên khen nó nữa.

Rồi Tý thấy mẹ bảo:

- Cởi quần ra.

Tý ngập ngừng vì nó đã lớn, đứng ngay trước mặt mẹ mà cởi quần nó sợ hốt và ngượng. Bác Lê dục:

- Cởi ngay ra!

Rồi bác lấy cái quần mới ướm mặc cho Tý và ngửa mặt ra đằng sau ngăm ngúa một hồi rồi nói:

- Tọng cho nhiều vào để bây giờ mặc quần ngắn cùn thế này ả? Lại mất mấy hào chỉ với mảy thôi. Thằng ranh, cởi áo ra.

Tý cởi ngay áo và thấy lạnh ran cả người. Bác Lê lấy một cái áo cánh lên ướm rồi thấy không vừa lại lấy lên một cái khác; bác ngừng lại lấy ngón tay cạo cạo một cái tổ rần dính ở lưng áo Bác cạo mãi mà không sạch; Tý đứng rét run.

Được mẹ khen, Tý đâm ra bạo rạn, nên lại nói:

- Sao bu không ướm trước để con khỏi lạnh.

Bác Lê gắt:

- Thằng hốt, mảy lại dạy khôn cả tao ả? Mới lạnh có một tí thế mà đã dám mắng cả mẹ.

Nhưng Tý đợi mãi không thấy mẹ cốc đầu mình.

Bác Lê mặc áo xong, ngửa đầu ngăm ngúa rồi lại cầm hai vai quay Tý một vòng rồi lại quay Tý một vòng nữa, sau cùng bác lăm bắm:

- Thế mà cũng vừa.

Tý thì thấy tay áo ngắn cùn, ống quần lên đến nửa bắp chân thế mà cái quần đã bỏ chùng xuống tận dưới rốn, cái áo cánh thì lại chưa xuống che kín rốn thành thử nó thấy lạnh lạnh ở bụng; Tý nghĩ mặc thế này mà về quê ăn Tết thì trẻ con làng nó cười chết. Nhưng lần này Tý đứng yên, buồn rầu không nói gì.

Bác Lê đẩy Tý ra bên cạnh, nói:

- Nào bây giờ đến lượt thằng Thêm, thằng Nữa.

Thêm và Nữa tung chăn rồi vội đến đứng chờ; sắp được ướm quần mới nên tuy cởi truồng mà chúng cũng quên không thấy lạnh. Bác Lê cúi mặt loay hoay tìm cái quần của Thêm bác bảo:

- Thêm, cởi quần ra.

Thêm và Nửa đêm ngủ hà tiện quần nên cởi truồng, Thêm đứng tô hô mà mẹ thì cứ bảo cởi quần ra, Tý không nhin được bật lên cười. Bác Lê ngừng nhìn Thêm rồi cũng bật cười. Nhưng bác quay mặt về phía Tý:

- À thằng này lại cười cả tao à?

Nhưng bác không giữ được nghiêm trang, bác vừa nói thế vừa cười to hơn; Tý lại nhìn Nửa nói như ra lệnh:

- Còn thằng Nửa cũng phải cởi quần ra nữa.

Thấy anh nói vậy, Nửa bất giác đưa hai tay xuống bụng như người muốn cởi quần làm bác Lê bò lăn ra cười:

- Mày làm tao không chịu được nữa.

Út không hiểu gì nhưng cũng thích chí cười theo mẹ; nó lắc lư người và đụng đầu bé Thôi vào cái bồ làm Thôi khóc thét lên.

Bác Lê trai ở phía ổ rơm bên kia, thò đầu ra ngoài chiếu:

- Mẹ con mày làm gì mà cười, khóc rộn cả nhà lên thế?

Bác Lê gái ít khi hay cười, nhưng lúc nào có gì vui vẻ trong lòng thì một chuyện con con cung làm bác cười đến không thở được nữa. Nhưng trong đời bác ít có ngày sung sướng nên bác cũng ít có ngày cười như hôm nay.

Bác Lê gái mặc quần áo cho Thêm, Nửa xong, ngắm nghía Tý thấy quần áo Thêm và Nửa cũng ngắn như quần áo Tý. Bỗng bác Lê gái nói:

- Chúng bay cởi hết quần áo ra.

Tý, Thêm và Nửa lại vội vàng cởi hết quần áo ra, đứng truồng tô hô như ba cái tượng lạnh.

Tý hiểu và sung sướng hy vọng không phải mặc bộ quần áo ngắn cớn được mẹ may cho quần áo mới và cũng vì Tý hiểu nên vừa cởi xong nó vội lấy bộ quần áo cũ mặc ngay vào người Bác Lê gái lấy quần áo của Tý mặc cho Thêm. Đúng như Tý đoán bác gật gù lẩm bẩm:

- Sang năm thì vừa.

Bác nghĩ dài còn hơn ngắn, ống tay có thể lật lên được, quần có thể buộc cao lên, và quần áo của Nửa sau này có thể để Thôi mặc. Bác bảo Tý:

- Còn may, tao may cho bộ mới. Thôi bây giờ chúng bay cởi quần ra và đi chơi để tao khâu vá.

Tý sung sướng đi ra phố xem chim sẻ. Một ngày dậy trưa mà không bị cốc đầu lại được mẹ mỉm cười với mình và may cho quần áo mới. Tý không hiểu vì cớ gì nhưng nó thấy rõ là ngày hôm nay không phải làm việc gì cả và muốn làm gì thì làm. Bỗng nó chợt nghĩ đến bác Đồi:

- Phải đấy, câu tôm cả một ngày, thích biết bao.

Tuy bác Đồi đã cấm nó đến và không dạy nó câu nữa - nó không hiểu vì cớ gì - nhưng đã lâu nó không đến nên lần này đến may ra bác ấy cho câu chằng. Lần này nó đến không phải để là học câu nữa nhưng mà là để câu lấy tôm. Câu cả ngày, chiều lại đem một giỏ tôm về, chắc mẹ nó phải bằng lòng; nghĩ thế Tý chạy thẳng về nhà lấy cái giá con và đi thẳng về phía bên đò làng Trò. Đi qua ấp cụ Án, gần tới làng cụ Quận, Tý mới sức nghĩ ra là chưa ăn cơm, nhưng nó cũng cứ đi thẳng. Đã có lần nó thấy cụ Nhiêu đem ra cho Đồi một giỏ cơm đầy và có cả thịt; nó hy vọng bác Đồi sẽ cho nó một bát và hy vọng lại được ăn thịt nữa.

Bác Lê gái lấy kim chỉ ra ngồi khâu lại những chỗ tuột chỉ. Nửa giờ sau, bác Lê trai ngồi dậy với điệu hút. Bác nhìn vợ rồi lại nhìn xuống bếp, nhưng vẫn không thấy khói:

- Này đằng ấy, nghỉ làm thì nghỉ cả ăn nữa à?

Bác Lê gái giật mình, bác cốc vào đầu Thêm một cái, mỉm cười nói với Thêm:

- Sao mẹ may lú gan lú ruột đến thế.

Bác đem quần áo ra phơi, rồi xuống làm cơm. Mâm cơm vẫn như mọi lần, chỉ có một đĩa dưa. Bác Lê bảo chồng:

- Này đằng ấy, chiều bán lợn xong thì có lòng lợn ăn. Bác lái ngả ngay một con và đã hứa cho tôi xin một ít lòng tiết.

Bác Lê nuốt nước bọt nghĩ đến bữa lòng lợn buổi chiều, nhưng lòng lợn lại gọi bác nghĩ đến rượu và khiến bác băn khoăn. Bác ngồi vào mâm ăn cơm, chẳng trí quên không biết là mâm cơm sáng hôm nay thiếu mất Tý. Nhớ thì đi kéo xe xa chiều mới về. Bác Lê gái lại chẳng trí hơn bác Lê trai

nên cũng không nghĩ đến thiếu Tý. Út nhớ nên bảo Thêm chạy ra gọi Tý. Thêm đi một lúc lâu lắm rồi trở về nói:

- Anh Tý anh ấy đi đâu ấy.

Bỗng bác Lê gái buông cả đĩa bát xuống:

- Chết tôi rồi, lợn của tôi. Trời đất ơi!

Bác đứng lên chạy vội xuống chuồng lợn. Quả như bác đoán, cái ang cám còn đầy nguyên. Ba con lợn thấy người sùng sục chạy ra vì đói. Bác gọi to:

- Tý ơi Tý, thằng chết ranh chết tiệt, chết dấp chết dí, chết...

Bác bảo chồng:

- Thằng Tý nó quên không cho lợn ăn. Lợn đói mấy tiếng đồng hồ rồi mà chốc nữa người ta đến mua lợn; thế có chết tôi không.

Giận ứ lên cổ, bác chạy vội sang bên hàng bánh cuốn, hiệu Ninh Ký, hàng cơm cụ Yếng, bác hai Vinh, bà cụ Huế cả, bà cụ Huế hai... bác chạy khắp phố vừa lòng Tý, vừa réo tên. Mọi người lo sợ tưởng Tý bị chết đuối. Chỉ có Mùi lo sợ cho Tý nhất nhưng không phải sợ Tý chết đuối; nàng nhìn vào hai bàn tay bác Lê run run lên vì giận và những ngón tay co quắp lại vì lấy gân và nàng sợ nếu lúc này mà bác tóm được Tý thì cái đầu bóng nhẵn của Tý có thể vỡ tan tành. Nhưng may bác Lê không tìm thấy Tý. Bác đành trở về nhà: những ngón tay của bác lại mềm dần dần và bác ngồi vào mâm vác bát ăn.

Ăn xong, bác Lê trai xuống xem lợn vì bác nghĩ đến bữa lòng lợn buổi chiều. "Con lợn có béo thì lòng mới ngon". Bác nhìn thấy ba con đều béo cả, bác lại nuốt nước bọt rồi bác nhìn đến cái ang cám và ngạc nhiên thấy cái ang cám vẫn còn đầy. Bác đặt ang vào chuồng cho lợn ăn rồi đi lên, đứng nhìn bác Lê gái đương ngồi uống nước xia răng ở cạnh mâm. Bác nhìn vợ, mỉm cười. Bác Lê gái thấy chồng nhìn mình mỉm cười luôn, tưởng chồng cũng thích vì hôm nay bán lợn; bác cũng mỉm cười lại chồng. Bác nghĩ đến cái sung sướng về thăm nhà, ăn tết đánh bạc, xem hội và nghĩ đến con lợn cúng thần to béo bằng cả ba con lợn của bác; giá sau này bác cũng có đủ tiền nuôi lợn cúng thần thì sung sướng đến đâu. Bác gật gù mỉm cười với chồng nói:

- Sang năm cổ nuôi lợn cúng thần, chẳng ấy ọ.

Bác Lê trai cũng mỉm cười hỏi:

- Thế chẳng ấy đã cho lợn ăn chưa?

Bác Lê gái giật mình đến thót một cái và đặt ngay bát nước xuống mâm. Bác Lê trai giơ tay cản:

- Tôi vừa cho nó ăn rồi.

Lúc này bác Lê trai cũng lo sợ cho Tý, nhưng Tý có lỗi bác không thể bênh được. Lần nào cũng vậy, bác thì bênh Tý còn bác gái thì đổ tội cho Tý và bao giờ bác gái cũng thắng. Lần này thấy vợ đã nguôi nguôi giận bác cố tìm cách chống chế để Tý có về khỏi bị đánh và được ăn cơm:

- Đấy mình cũng còn quên nữa là trẻ con.

Bác Lê gái nói:

- Lại sắp bình nó phải không. Việc cho lợn ăn là việc của nó.

- Thế sao bu mày lúc này cũng quên không thổi cơm.

Bác Lê gái không biết trả lời thế nào; bác đứng dậy:

- Thôi đừng bênh nó nữa đi! Nó quên cho lợn ăn vào giữa hôm người ta đến mua lợn.

- Đến cho mình ăn cơm mình còn quên nữa là cho lợn ăn.

- Thế còn cái tội đi chơi bỏ cả cơm mà đến bây giờ chưa về.

Bác Lê gái dí một ngón tay vào trán chồng:

- Bình nữa thôi.

Bác Lê trai mỉm cười; cả lần này nữa bác cũng chịu thua. Sự thực bác Lê gái cũng đã nguôi tức; nếu Tý có về ngay lúc đó cũng chỉ bị cốc đầu qua loa và được ăn cơm. Nhưng Tý lại không về ngay lúc đó. Tý còn câu tôm...

Mặc dầu là ngày bán được lợn và sắp được ăn lòng lợn, bác Lê trai cũng bồn khoăn bứt rứt trong lòng cả buổi sáng và buổi trưa. Lòng bác bồn khoăn chính vì lòng lợn. Sau cùng bác không thể chịu được nữa nhất quyết đi mua rượu để cho hết bồn khoăn. Nhưng mua rượu là một việc khó vô cùng vì bác Lê gái đã đi chặn bất cứ hàng rượu nào ở vùng quanh đó đừng bán rượu cho bác trai. Giá có thằng Tý ở nhà thì công việc có thể dễ dàng đôi chút. Út thì về bè với mẹ, nó lại phải bế em, còn Thêm với Nữa thì còn bé quá. Lúc đó bác cũng đâm ra tức cả Tý đã bỏ cơm đi chơi bạt mạng và

bác cũng cảm thấy như bác gái cái tội đó là nặng, cần phải đánh đòn, bắt nhịn cơm.

Sau cùng bác nghĩ đến ông Năm Bụng. Sang tới nơi, may quá ông Năm lại có nhà:

- Ông bán cho tôi một cút rượu.

Ông Năm Bụng ngạc nhiên lắm, nhưng ông không tỏ vẻ ngạc nhiên ra. Ông chỉ gật gù mấy cái. Bác Lê cho là ông nghĩ đến những câu chửi của vợ mình sáng mai. Bác vội tiếp:

- Tôi mua rượu về để cúng.

Ông Năm lại gật gù rồi hỏi:

- Ngày mai có cúng nữa không?

Nghe câu hỏi mát ấy, bác Lê biết là ông Năm không tin mình. Biết là không mua được rượu, bác Lê hơi tiếc nhưng tự nhiên hết băn khoăn... Bác toan quay ra và về thẳng nhà vì ông Năm Bụng mà không dám bán thì không ai dám bán. Bỗng ông Năm Bụng bảo bác:

- Bác đợi tôi một lát. Tôi đi lấy rượu.

Bác Lê ngồi xuống phản đợi. Lúc đã biết chắc là mua được rượu rồi, tự nhiên bác lại thấy áy náy. Uống vào thú thì cũng thú thật nhưng lại làm khổ vợ khổ con vào giữa ngày bán lợn. Bác chợt nảy ra cái ý nghĩ; cai hẳn rượu.

- Phải đấy cai hẳn cả đời chứ không phải cai mà thỉnh thoảng vẫn uống. Khổ nhất là thèm mà cứ phải nhịn, mà nhịn lại càng thấy thèm hơn. Định bụng cai hẳn thì không nghĩ đến rượu nữa, không thèm nữa và hết bứt rứt, hết khổ vợ con.

Ông Năm Bụng trở về rút ra một chai rượu con, và làm hiệu bảo bác Lê đứng lên. Ông Năm lật áo cánh đưa chai rượu vào bụng bác Lê, rồi gạt gạt mấy cái vào áo cho nấp rần tự nhiên:

- Thót bụng vào.

Bác Lê vội thót bụng vào.

- Phải đấy cứ vừa đi về nhà vừa thót bụng như thế. Mới đầu cũng hơi khó chịu sau lâu cũng quen đi. Ấy là nói về tôi, chứ bác thì chỉ thót một lần này, về sau thôi đừng thót nữa nhé.

Bác Lê định bụng cai hẳn nhưng bác không nghĩ đến việc trả lại rượu ông Năm. Bác lại cần phải mua hơn trước vì bác nghĩ mua về để đấy, có lòng lợn ngon mà cũng không uống thì là chắc chắn cả đời cai được, rồi mấy ngày sau, bác sẽ đưa vợ con xem chai rượu mua từ hôm ăn lòng mà vẫn còn nguyên, như thế vợ con từ nay về sau hết lo và sẽ phục bác "lăn đùng cả ra". Bận về những ý nghĩ ấy nên bác Lê không để ý đến sự mỉa mai của việc mà bác cùng ông Năm Bụng đang làm vì rõ ràng bác đã nói là mua rượu về cúng cần gì phải giấu kỹ thế. Ông Năm Bụng thì không nhớ rõ lời bác Lê lắm nên phải cố chọn cái chai nhỏ để giấu cho dễ kín.

Bác Lê chào ông Năm rồi vừa thót bụng vừa đi. Bác đi thông thả và lúc đó bác mới thấy phục ông Năm Bụng đã giắt nổi năm chai lớn mà đi lại vẫn tự nhiên, ngay cả trước mặt Tây đoan. Bác nhìn xuống bụng và tuy chỉ là một cái chai bé, nó cũng cứ lồ lộ phồng ra trông rõ ràng là một cái chai: bác vội thót bụng lại nhưng nếu thót nhiều quá, cái chai mà rơi xuống vỡ tan ở giữa phố thì thật là ê. "Lúc này mà có chó dữ chạy ra cắn mình", bác nghĩ thế và hiểu vì sao ông Năm phải sợ chó. Gần về đến nhà bác lại sợ hơn; vợ bác nếu nhìn biết thì cái "mưu mô" của bác hỏng hết. Bác sẽ bị vợ cốc đầu và nhiếc chứ không phải chỉ bị dí ngón tay vào trán và nguy nhất là lỡ ra như vậy thì bác lại không cai được hẳn rượu. Bác đã tính sẵn nếu vợ bác biết thì bác cố giữ lấy chai rượu, tu một hơi hết chai để say đi và quên hết cả rồi ngày hôm sau muốn ra sao thì ra.

Bước đến cửa nhà, bác thấy vợ vừa ở dưới bếp đi lên.

- Thầy mày đi đâu về đấy?

Bác thấy bác lúc đó sợ vợ hơn ông Năm Bụng sợ chó. Câu hỏi bất ngờ làm bác bối rối; bác vội thót bụng mạnh làm cái chai tụt xuống một tí. Trời rét mà trán bác tưởng như toát mồ hôi vì bác vừa nhận thấy cái bầu chai đã tuột xuống dưới thắt lưng chỉ có cái cổ chai còn vương và hình... hình... hình như nó sắp rơi...

- Hừ... tôi sang xem... xem bà cụ Huệ.

Miệng bác nổi câu ấy còn chính bác, bác không biết mình nói gì và cũng không biết là mình nói nữa. Bác Lê gãi cho là chồng nói đùa; hôm nay thì bác tưởng ai cũng vui vẻ cả. Giá hôm khác thế nào bác cũng đâm nghi

và khám: nhưng hôm nay vừa bán lợn xong, bụng bác còn đương nặng những bạc đồng một cách thịnh thích thì bụng chồng có phồng bằng hai thế bác cũng không nom thấy. Bác cười và cũng nói đùa lại với chồng:

- Hừ... bà cụ Huế thì có gì lạ mà xem. Sao không về xem cái bụng này có hơn không?

Bác vừa nói vừa vỗ vào ruột tượng, chỗ có dặt tiền. Bác Lê trai nhìn nhanh vợ một cái, thấy nét mặt vợ vẫn vui tươi. Bác cũng bắt chước vợ cho tay lên bụng mình:

- Bụng tôi không có gì, lát nữa đưa tôi một nửa tôi giữ hộ cho.

Nhờ cách ấy nên bác để tay lên bụng được tự nhiên và lấy một ngón tay ấn cái đáy chai lên một tí. Thế là bác đi được, đến ngồi xuống ổ rơm, và thở dài một cái nhẹ nhõm.

Bác Lê gái tháo cái ruột tượng đưa cả cho chồng:

- Đây, giữ hộ để tôi đi lấy lòng lợn. Hay đằng ấy cùng đi một thể.

- Thôi, tôi chịu thôi, tôi mệt.

Bác Lê gái lo lắng, nhìn chồng:

- Ừ, tôi trông thầy mày như người mất hồn. Nếu mệt thì thôi đừng ăn lòng lợn nữa. Lòng lợn độc lắm.

Bác Lê trai vội cười:

- Nói đùa đấy thôi, cho bu mày lo một tí. Tôi không đi vì hai vợ chồng đi đôi thể, xấu hổ chết.

Hai vợ chồng bác không bao giờ dám đi đôi, nếu có việc gì bất đắc dĩ phải cùng đi thì hai bác đi cách nhau đến mấy chục thước, kể cả những khi qua cánh đồng vắng không có ai.

Bác Lê trai đợi cho vợ đi thật lâu rồi mới đứng dậy, bước vội vào trong buồng sắp tối và rút chai rượu đặt ra đằng sau một cái hũ không. Bác phui tay rũ những màng nhện, rồi đứng lên đi ra. Tuy hôm ấy nghỉ cả mọi việc, nhưng bác cũng đem cái lò đan dở ra đan; bác muốn làm việc để thì giờ chóng qua.

Bác Lê có hai nghề chính: đánh cá và đan tre, nhưng cả hai nghề cũng không kiếm được bao nhiêu tiền. Vợ bác thì đi đặt lò ở các ruộng và đi bắt cua, mò ốc. Tuy đông con nhưng người nào cũng có việc làm và chịu khó

làm nên cũng đủ ngày hai bữa cơm rau. Gánh nặng nhất đối với bác là tiền đóng góp việc làng; tuy xa làng đã hơn hai mươi năm nhưng bất cứ một số tiền đóng góp nào bác cũng nộp đủ. Một năm cả nhà bác phải còng lưng làm để đợi đến ngày Tết về thăm làng xóm và nộp tiền đóng góp. Mấy năm nay xóm Cầu Mới lại thịnh vượng, bác cũng có nhiều công việc làm hơn. Bác nắn cái ruột tượng; số tiền bán lợn năm nay, trừ tiền trả công nợ đi rồi, là một số tiền vốn lớn nhất của bác từ khi đến ở xóm. Bác nghĩ nếu năm nào cũng như năm nay cả thì ngày rằm mồng một, ngày kỵ ngày giỗ có thể ăn thịt gà thịt vịt được, có đồ nhắm ngon và... Óc nghĩ liên miên đến đây, bác lại vội lắc đầu, nghĩ sang việc khác. Bác nghĩ đến cái tính viển vông của vợ bác đào đâu ra tiền mà lúc này lại đòi nuôi lợn cúng thần; có lần vợ bác lại muốn có cả cái nhà tây hai tầng như cụ Hường làng Trờ. Thật là đàn bà... Bác cũng thương vợ lúc nào cũng phải nhịn ăn nhịn tiêu và thương cả lũ con đứa nào cũng gầy gò xanh xao vì thiếu ăn thiếu mặc. Bác lại nghĩ thương cả bác nữa: có mỗi một cái thú... Thấy ý nghĩ lẩn quẩn lại quay trở về chỗ cũ bác ngừng lên nhìn ra phố để khỏi nghĩ thêm nữa.

Một lúc sau, bác Lê gái trở về thấy chồng ngồi đan lờ, bác gắt yêu:

- Đan với điếc gì. Ra đây mà xem.

Bác đặt cái rổ trước mặt chồng:

- Tha hồ ăn.

Bác Lê giai nhìn vào rổ, ngạc nhiên một cách kinh hãi. Ngoài lòng và tiết ra còn có cả gan, có cả thịt và cả một cái chân giò:

- Sao họ cho nhiều thế này?

- Cho đâu mua đấy. Năm hào chỉ nhưng bác ấy bán rẻ.

Bác Lê trai ngược mắt nhìn vợ, tưởng vợ hóa điên. Bác gái lại lấy ở túi ra một gói giấy bản vứt xuống rổ:

- Nấm hương đấy. Lòng luộc, thịt sào nấm và chân giò giả cầy. Tha hồ mà ăn một bữa cho sướng miệng... À, còn thằng Tý đâu, nó về chưa?

Bác trai giật mình vì Tý đi lâu một cách bất thường mà lại không ăn cơm sáng nữa. Vừa lúc đó bác Bút đi vào cười nhe cả lợi vừa nhìn tròn trọc vào cái rổ thịt lợn vừa chấp hai tay vái vái cái chân giò, miệng suýt soa.

- Cỗ bàn linh đình thế này...

Bất cứ ai ở xóm hay ở làng Hàn, bên phố Phủ, làng Trò, làng Nâu, làng Yên Ninh, hễ đâu có cỗ là có mặt bác. Bác không biên sổ vì bác không biết viết, nhưng nhà nào những ngày nào có giỗ bác đều thuộc lòng cả.

Bác Lê gái dí ngón tay vào trán bác Bút:

- Cười mới vái thì cũng chẳng được ăn. Hễ cứ thấy đâu có ăn là có mặt nhà bác...

Bác Bút lại cười và lại vái hai bác Lê rồi đi lùi dần ra cửa. Bác chưa bao giờ được ăn cỗ ở nhà bác Lê cả vì bác Lê còn nghèo hơn bác. Bác trai bảo vợ:

- Không khéo nó chết đuối!

- Chết đuối gì, nó biết bơi cơ mà.

- Biết bơi mà không bị à...

Bác Bút ra đến cửa quay mặt lại hỏi:

- Ai chết đuối cơ?

- Thăng Tý.

- Tôi vừa mới gặp nó câu tôm ở bến đò Trò.

Rồi bác lại xoay người vái vái mấy cái về phía bến đò Trò như là vái Tý vì phục Tý ham chơi đến nỗi bố mẹ ở nhà tưởng chết đuối.

Bác Lê gái hất hàm bảo chồng:

- Còn bệnh nó nữa thôi. Chốc nữa về thì đừng hòng ăn.

Bác Lê trai nhìn rõ thịt, rồi nhìn vợ:

- Thế này mà bắt nó nhịn thì tội nghiệp.

Bác Lê gái cầm cái rổ xuống bếp nấu đồ ăn. Bác ít khi được ăn của ngon nhưng làm đồ ăn ngon thì cũng tạm tạm được vì hồi u già của Mùi về quê mấy tháng, bác đến ở thay và được Mùi dạy cho.

Bác Lê trai lại cặm cùi đan lờ. Được một lúc, bác ngừng lên nhìn vào cái buồng sếp trong đó có chai rượu rồi lại nhìn xuống bếp. Bác đứng lên, đi xuống bếp xem vợ nấu đồ ăn nhưng chân giò mới chặt xong chưa cho vào nồi, chẳng có gì đáng xem bác lại lên nhà ngồi đan lờ.

"Chân giò ninh rừ thì cũng mất hai tiếng đồng hồ".

Rồi trí nghĩ bác lại đi từ những miếng giả cày béo ngậy đến những miếng lòng tràng ròn và những miếng dồi thái to chấm dầm mắm tôm chanh ớt ăn vào đầy chắc cả mồm; bác nuốt nước bọt đến ực một cái đưa mắt nhìn vào cái buồng sếp và thở dài. Rồi bác lại cúi xuống cặm cùi đan.

Thấy ở bếp có khói, Út bế em về để ngồi cạnh bếp sưởi và xem mẹ nấu đồ ăn.

Thêm với Nửa cũng đã đi chơi về và xuống bếp. Bác Lê trai thấy mình ngồi đan cũng đã lâu, nghĩ chắc bây giờ giả cày đã rừ và các món lòng dồi đã luộc chín nên cũng vứt lờ chạy xuống bếp. Thấy vợ vừa cắt xong mấy khúc dồi hơi còn bốc nghi ngút, bác cầm một miếng nếm thử, nhai thông thả và gật gù:

- Bu mày làm đồ ăn cũng khéo như bên nhà cụ Hường. Hừ, dồi này ăn ngon như yến...

Bác định nói chỉ còn thiếu rượu tây nhưng không dám nói ra.

Trời đương nắng bỗng nhiên tối sầm lại:

- Giời muốn mưa chẳng?

Bác vội chạy ra nhìn; về phía tây và phía bắc trời đầy mây nhưng mây không đen lắm. Bác lại trở về bếp và ngồi xuống đùa với con. Thình thoảng bác lại nhìn ra ngoài. Một lúc thấy trời tối hơn, bác lại chạy ra đứng nhìn trời. Ở phía bắc đằng sau lá mây cây núc nắc trên con đường sang Phườn có một đám mây đen và ở viền có mấy chỗ mây lở ra lả tả, rớt xuống nhưng không phải mưa. Bác quay trở vào bếp, giơ tay lên soa trên lửa nói với vợ:

- Mưa xuống thì lại càng rét, ăn lại càng ngon.

Lá đa rơi xuống lộp độp ở sân. Bác Lê trai nhìn ra và sung sướng thấy trời nổi gió to. Bác Lê gái nói:

- Trời gió to, lại khổ tôi quét lá thôi.

Bác Lê trai vội chạy ra nhìn trời. Lần này bác đi ra tận phía sau nhà để nhìn rõ chân trời. Mây bốc lên từ chân trời, chạy vùn vụt qua đầu bác nhưng vẫn là mây trắng và rời rạc. Bác lại quay trở về bếp. Bác gái đang lấy dũa cắm vào miếng giả cày xem đã rừ chưa bỗng ngừng lại hỏi chồng:

- Này làm sao thế. Thầy mày đi ra rồi lại chạy vào để đến chục lần rồi. Thịt cày rừ rồi đấy, liệu dọn mâm trước đi thì vừa... Ồ, sao thằng Nhở đi

kéo xe mãi vẫn chưa về.

Bác Lê trai đặt mâm xuống ổ rơm, rồi bỗng đứng yên lắng tai nghe. Rõ ràng có tiếng giọt mưa trên mái nhà. Bác nhìn ra sân, các hạt mưa đan nhau, mới đầu thưa thớt rồi mau dần. Trời đổ mưa rào.

- Thế là số giờ.

Bác vừa lăm nhăm trong miệng vừa đi ngay xuống bếp ngồi sưởi một lúc; khi đi lên bác với cái khăn mặt và đi thẳng vào buồng sép. Ngay từ khi trời bắt đầu tối lại bác đã định ngầm với bác là nếu trời mưa thì bác phải uống rượu, trời không mưa thì thôi. Có đồ nhắm ngon, có sẵn rượu ở bên cạnh mà trời lại đổ mưa, đến thánh cũng không chịu được nữa là bác. Bác ngầm thấy, nhưng không tự thú với mình, là nếu trời không mưa bác cũng uống rượu, uống chỉ cốt cho khỏi phải bứt rứt khổ sở vì cái chai rượu để cạnh người, uống cho mất hẳn chai rượu ấy đi và lần sau chách không chơi cái trò đại ấy nữa. Ngay từ khi còn ngồi đan rổ, trước khi trời có mây, bác đã nghĩ kỹ về cách thức uống thế nào cho vợ con không biết; bác uống rượu vào da mặt không đỏ, nếu có đỏ thì cũng chỉ đỏ hơi hơi, vậy trước khi uống, bác sẽ xuống ngồi ở bếp một lúc. Hơi rượu sẽ bị mùi thịt giả cầy đánh át đi. Cả đến cách uống rượu bác cũng đã nghĩ đâu vào đấy; nếu uống hết cả cút rượu trước khi ăn, sợ say quá, lúc ăn có thấy ngon đi nữa mà hôm sau không nhớ lại được thì cũng như là không ăn. Nếu vừa ăn lại vừa thỉnh thoảng chạy vào làm một tợp thì lộ ngay. Bác sẽ uống làm ba bận, bận đầu trước khi ăn, bận thứ nhì giữa bữa ăn và bận thứ ba ngay sau khi ăn. Vì vậy bác phải đem cái khăn mặt treo ở buồng sép, lúc nào cần uống thì làm cho tay rây bẩn để vào buồng lấy khăn lau cho tự nhiên.

Bác ngồi xuống cạnh cái hũ không, với chai rượu giơ lên chỗ mờ mờ sáng ở mái nhà và lấy ngón tay cái bấm vào chai đánh dấu ngữ rượu uống một bận. Rồi bác uống từ từ từng ngụm nhỏ một. Uống xong một ngụm bác lại ngừng lại nghe ngóng; bác nghe hơi rượu chạy thấm vào trong người và làm bác bắt đầu băng khuâng. Bác giơ cao chai rượu như mời vọng ông Năm Bụng và nói thầm:

- Mời ông sợi.

Rồi bác đặt miệng chai lên môi bác nhếch mép nói:

- Mời tôi sơi...

Và bác cười khi một cái, sung sướng.

Vừa lúc ấy Nhỡ kéo xe về; thấy có mùi thơm chàng chạy xuống bếp.

Bác Lê gái thấy Nhỡ về mừng rỡ:

- Hôm nay mà mày không về thì tao ăn mất cả ngon.

Nhỡ nhìn vào những miếng lòng gan, những khúc dồi, nhìn cái chảo thịt sào nấm hương rồi lại mở vung nồi giả cầy hít hơi mấy cái:

- Cuộc phù thế nhân sinh ời...

Chàng quay mặt hỏi mẹ:

- Ai cho mà nhiều thế này?

- Ai cho? Rõ thật con như bố, tưởng người ta cho dễ dàng thế. Tao mua đấy. Hôm nay bán lợn rồi.

Nhỡ thấy mẹ quay mặt đi vội cầm một miếng dồi bỏ tọt vào mồm và ngậm môi lại ngay yên tắc, rõ ràng mẹ không nhìn thấy. Bác Lê gái quay lại và cốc lên đầu Nhỡ một cái:

- Mày tưởng tao không biết à? Rõ thật con như bố, toàn giỏi khoa ăn vụng, uống vụng...

Bác Lê trai đương tu rượu nghe tiếng vợ nói ở dưới bếp vọng lên, giật nẩy mình một cái, bị sặc rượu ho sù sụ. Bác dứt nút đặt chai rượu xuống rồi đi ra. Tuy là chia rượu làm ba phần nhưng lần đầu bác đã uống hết ngay nửa cút vì bác cần phòng xa nhỡ chốc nữa xảy chuyện gì bất ngờ không uống được nữa. Bác ngồi xuống ổ rơm, nhìn mâm cơm, nhìn xuống bếp lại nhìn trời mưa và rung đùi. Bác với điều hút, vì bác ngà ngà say, hút thuốc ngon hần lên. Đời bác dễ không mấy khi được sung sướng như lúc đó. Lần trước bác được nhắm rượu tây với yến, lần này bác được nhắm rượu với lòng lợn, giả cầy. Đùi bác rung mạnh hơn; bác ruỗi hai cánh tay cho bàn tay thủ vào bọc và rung mình một cái. Môi bác mím cười một cách ngây ngô, những vết rỗ hoa trên má trên mũi bác cũng như tươi cả lên, hai lỗ mũi bác nở rộng ra, cánh mũi rung rung và con ngươi của bác sáng hần lên dưới làn nhai quạt trắng mờ.

Ở dưới bếp, bác Lê gái đã sào xong thịt. Bác quay lại bảo Út:

- Thôi bế em lên nhà. Lấy cái nón che cho em, không ướt. Cả Thêm, Nữa cũng lên nhà thôi.

Nhìn Nhở vẫn còn đứng chờ như muốn rình ăn vụng một miếng nữa, bác bảo:

- Còn mày nữa, ra miếu dọn sạch để tao ra cúng.

Rồi bác cất tiếng gọi Bé ở bên cửa hàng, bảo sang ăn. Nhìn quanh bếp không có ai, bác lấy một cái nồi đất mở vung, vùi vĩa gấp mấy miếng giả cầy, lòng gan thịt cho vào, đập vung lại và treo lên cái quang ở mái bếp. Bác đem mâm đồ ăn ra miếu gốc đa rồi thắp hương cúng. Mặc dù trời mưa nhưng bác cũng khẩn cẩn thận và lễ thật lâu làm cả nhà nóng ruột chờ.

Mọi người đã ngồi quanh mâm chỉ còn thiếu Tý. Bé hỏi:

- Còn thằng Tý đâu?

Bác Lê gái vội nói:

- Cứ ăn đi, mặc xác nó. Sáng nay nó quên không cho lợn ăn lại đi chơi quên cả cơm sáng, nó lại sang tận bến Trò câu tôm.

Nhở nói:

- Thế là nó đi câu tôm chứ nó có đi chơi đâu!

- Mày cũng bênh nó à. Thôi ăn đi.

Bác đưa mắt nhìn chồng, mỉm cười mời:

- Thầy mày...

Bác Lê trai cũng mỉm cười lại vợ:

- Bu mày... Ăn đi các con.

Ở ngoài trời lại mưa to hơn. Út áy náy vì bữa cơm có thịt mà Tý lại không được ăn. Nếu lúc trước biết là anh nó sang bến Trò thì thế nào nó cũng chạy đến gọi về. Nhưng bây giờ thì chậm quá, vả lại trời mưa. Nó giờ đưa gấp miếng dồi to nhất đĩa, bỏ vào mồm nuốt trửng và thôi không áy náy vì Tý nữa. Khắp mâm, người nào vẻ mặt cũng nghiêm trang; cả Thêm và Nữa cũng ăn thong thả không phải vì sợ bố mẹ mắng - nhưng vì chúng thấy nhiều đồ ăn quá không cần tranh nhau.

Giữa lúc đó Tý đương đứng rét run ở lảng cụt quận. Nó vừa cặp ổ tôm đi khỏi bến Trò một quãng thì trời đổ mưa và chỗ ấy ngoài mấy cây thông ở lảng không có chỗ nào để trú ẩn. Nhưng đứng đấy cũng không tránh được

ướt, nó đội cái rổ tôm lên đầu và đi về nhà. Nó sợ lỡ mất bữa cơm chiều thì nguy vì nó đã đói lắm. Bác Đồi có cho nó ăn cơm nhưng chỉ được ăn một bát và cũng ăn với dưa, chẳng có miếng thịt miếng cá nào cả. Nhưng tôm thì nó câu được đến hai ba chục con và vì thế nó quên không nghĩ đến về.

Càng về gần tới nhà, cái lo của Tý càng tăng. Nó nhớ lại là đã quên không cho lợn ăn sáng và đi cả ngày không về nhà để cho lợn đói. Tý không dám về cửa trước; nó đi ra phía sau đến đứng ở đầu nhà bếp để tránh mưa và nghe ngóng. Quần áo Tý đã ướt hết.

Ở trên nhà mọi người đều ăn cơm xong, mâm đã dọn. Bác Lê trai đã vào tu cạn hẩn chai rượu và cử chỉ bác đã khác nhiều khiến Nhở chú ý, lấy làm lạ và hỏi mẹ:

- Lúc này ở nhà, thầy uống rượu đấy à?

Bác Lê gái nhìn Nhở ngạc nhiên hỏi:

- Mà mê ngủ.

Rồi bác đưa mắt nhìn chồng và thốt ra một câu:

- Lạ nhỉ, không uống rượu mà say rượu.

Bác chợt nhớ đến lúc ở bếp lên nhà trên gặp chồng vừa đi đâu về.

- Phải rồi, đi mua rượu.

Trong một giây, bác nhớ lại cả bộ điệu ngượng ngập và vẻ mặt mất hồn của bác trai. Bác lấy tay dí vào trán chồng:

- Giời đất ơi. Hừ, này, đi xem bà cụ Huế này! Xem, xem cái...

Bác giận ứ lên cổ không nói được nữa. Bác Lê trai gạt mạnh tay bác gái ra, chửi lên một câu, giọng nói líu lại. Bác Lê gái đau nhói ở tay và lại càng tức hơn, định nắm lấy tóc chồng nhưng đã bị bác trai ẩy một cái mạnh ngã lăn xuống ổ rơm. Bác Lê trai cúi người xuống và nắm tay giơ lên. Bé trở về bên cửa hàng, Út bế em ngồi lui vào góc nhà; Thêm và Nửa cười vội quần rồi cả hai đều chui vào chăn "bao tải" cùng một lúc.

Ngay khi đó thì Tý vác rổ tôm bước vào Bác Lê gái nhìn thấy Tý hừ một tiếng rồi ngồi nhóm dậy giơ tay với lấy Tý; bác Lê trai cũng đứng thẳng người lên quắc mắt nhìn Tý. Cả hai vợ chồng quên hẳn đánh nhau và giận đều đổ dồn cả vào Tý.

- Này tôm với tiếc...

Bác Lê gái hất cái rổ văng ra và tôm của Tý rơi hết cả xuống đất rồi bác giữ chặt lấy vai Tý và cốc một thôi một hồi. Tý giơ hai tay ôm đầu van lạy mẹ vì mẹ nó cốc lâu và nhiều quá. Tý khóc thấy tôm mình văng khắp đất. Sau cùng bác Lê gái đẩy nó một cái, ngã dúi vào cột nhà. Bác Lê trai quát to:

- Tý, lại đây... sao mà lại không cho lợn ăn...

Bác tát vào má Tý luôn hai cái:

- Sao mà lại đi chơi cả ngày để... để tao phải đến ông Năm Bụng mua rượu lấy...

Bác đâm vào ngực Tý một cái khiến Tý co dúm người ôm ngực. Nhờ vội chạy đến, cổ giằng được Tý ra và bảo Tý:

- Chạy ngay đi.

Nhờ cũng bị bác Lê trai đâm phải mấy cái. Tý chạy ngay xuống bếp; rồi lại chạy ra chuồng lợn vì chuồng lợn xa và ẩn kín hơn. Bỗng Tý giật mình, lấy tay gạt nước mắt, và chớp chớp luôn mấy cái, và cố nhìn cho rõ. Ba con lợn đã biến đâu mất cả. Tý nghĩ:

- Mình không ăn cả ngày cũng không chết, lẽ đâu lợn lại chết.

Tý biết là không phải lợn chết nhưng nó cũng mang máng thấy đã có một sự rất không hay xảy ra ở nhà trong lúc nó bỏ đi chơi liêu lĩnh. Mà cái việc không hay ấy đã xảy ra là vì nó đi chơi và bởi vậy cả bố mẹ đánh nó đau đến như thế. Đứng mãi ở chuồng lợn thấy rét và đói, Tý lại trở về bếp. Nhưng bếp rơm chóng nguội, Tý cũng không ăn thêm được tí nào. Chợt thấy cái nồi cơm, Tý chạy lại lật vung. May quá trong nồi còn cơm, Tý cho tay vào bốc ăn lấy ăn để. Tý lấy làm lạ sao hôm nay lại ăn cơm trắng; mỗi một miếng bỏ vào mồm thấy thơm ngon vô cùng và chỉ một lúc sau nồi cơm đã hết nhẵn. Thấy bụng đã no, Tý thở dài một cái khoan khoái. Ở ngoài trời đã ngớt mưa và bắt đầu tối. Mắt Tý nhìn vào gốc đa và những cái bình vôi. "Ngồi đây chốc nữa tối sẫm, ma nó đến thì nguy". Nghĩ vậy Tý đánh liều đi lên nhà, và lại đã một lúc lâu trên nhà không có tiếng đánh chửi nhau rầm rầm nữa.

Bác Lê gái đương ngồi rửa ông Năm Bụng nên cũng không để ý đến Tý. Bác Lê trai đã quần chiếu nằm nhưng thỉnh thoảng bác lại lú lờn thét

lên một hồi dài. Rồi tự nhiên bác lại cười òa lên một mình. Bác dấm vào quăng không, đá tung cái chiếu ra một bên rồi bác lại kéo chiếu đắp và nằm yên được một lúc. Tý cầm cái giỏ của nó lên và trong bóng tối mờ mờ nó loay hoay nhặt tôm cho vào giỏ. Tý về chỗ mình nằm, với cái chiếu đắp. Nằm vào trong chiếu rồi Tý lại càng thấy lạnh vì quần áo ướt; nhưng nó chỉ có một bộ áo còn bộ mới thì nó không dám đựng đến. Tý nghĩ nằm một lúc rồi quần áo sẽ khô đi.

Tý chợt thấy Út thông thả bò đến gần mình và Út ghé vào tai nói thầm:

- Ở nhà lúc này ăn thịt giả cầy, có cả lòng lợn, nhiều lắm cơ anh Tý ạ.

Nói thế xong Út lại bò ngay về chỗ nằm sợ mẹ biết. Tý nuốt mãi nước bọt.

LÒNG MẸ

Năm giờ sáng, bác Lê gái sức thức dậy, nhưng bác không đánh thức Út và tung chăn của Thêm với Nửa như mọi buổi sáng. Bác khẽ bước sang chỗ Tý nằm, cúi xuống cốc vào đầu Tý mà cốc rất nhẹ. Sau một đêm, cơn tức chồng của bác đã hết; bác lại hơi hối hận đã mắng chồng quá thậm tệ đêm qua. Chính bác đã mua những thức ăn ngon về như xui chồng nhớ đến rượu và chính bác cũng đã có lúc nghĩ đến mua một ít rượu cho chồng uống vì là ngày bán lợn lại có thức nhắm ngon. Bác cũng hối hận đã đánh Tý một trận đòn quá đau, còn về chỗ Tý không được ăn lòng, ăn thịt lợn thì không sao vì bác đã để phần riêng cho nó. Bác định đến đánh thức riêng Tý rồi dắt nó xuống bếp cho nó ăn trong khi cả nhà còn ngủ. Nồi cơm bác cũng đã để sẵn ở dưới bếp rồi. Bác không muốn một ai trong nhà biết là bác cho Tý ăn. Dưới ánh trăng mờ mờ, bác thấy Tý cựa quậy nhưng vẫn không dậy. Bác cho tay xuống lay vai và bác giật nảy mình: vai Tý nóng như lửa. Bác vội cho tay lên trán sờ rồi kêu lên:

- Thằng Tý nó sốt, thầy nó ơi.

Bác ra thắp đèn rồi quay về bế Tý vào lòng. Hai mắt Tý mở to nhìn bác. Bác gọi, nhưng Tý không trả lời, vẫn cứ nhìn chùng chùng vào bác.

- Thầy nó ơi, dậy mau, nó mê man không biết gì nữa. Cô Mùi ơi! Thằng Tý nó sốt mê không biết gì nữa. Mời cô sang ngay. Nhỡ ời, Tý nó sốt. Út ơi, dậy. Bé ơi, Tý ơi, tỉnh đi con! Cô Mùi ơi, mời cô sang.

Bác lại lấy tay lay người Tý; nhưng Tý vẫn không tỉnh, mắt cứ nhìn ngược lên làm cả nhà càng sợ hơn. Mùi chạy sang. Mọi người đều dẫn ra để Mùi xem bệnh. Tuy Mùi không biết một tí gì về thuốc nhưng cả nhà cũng đổ dồn hy vọng vào Mùi vì nàng là con gái một ông lang, lại đứng chủ một cửa hàng bán thuốc. Mùi đến sờ tay lên trán Tý, ngẫm nghĩ một lát rồi nói:

- Hỏa nó bốc.

Câu nói ấy cũng không khác gì câu nói: "Tý nó sốt", (mà ai không biết là Tý sốt nhưng nghe Mùi nói thế bác Lê gái nhìn chồng một cái và nhắc lại một các đầy trịnh trọng:

- Hỏa nó bốc thầy mày ạ.

Mùi lại nói tiếp:

- Bây giờ phải cho nó hạ hỏa.

Mùi đứng lên chạy sang cửa hàng để lấy một liều thuốc sốt. Bác Lê gái lại lay đầu Tý:

- Tý ơi, tỉnh mau, uống thuốc hạ hỏa thì khỏi ngay. Cô Mùi đã bảo thế.

Nhưng Tý lúc đó đương nghĩ ngợi cố hiểu xem tại làm sao cả ruột gan phổi của nó, lại chạy ra ngoài người nó, nhưng nó nghĩ không ra; người nó như chơi vơi trên quãng không một cách rất khó chịu và óc thì rức như búa bổ. Tý nói với mẹ:

- Bu ơi, ruột con làm sao lại chạy ra ngoài bụng thế?

Bác Lê gái nhìn chồng nói:

- Không khéo nó chết mất, thầy mày ạ. Đấy, đã đến lúc nó mê sảng rồi...

Nói xong bác òa lên khóc, rồi rít gọi tên thằng Tý, Mùi đi sang cầm gói thuốc, bảo Bé đi lấy chén nước. Nghe bác Lê gái khóc, Mùi vừa hòa thuốc, vừa dướm dướm nước mắt đến lúc nàng nhắc đầu Tý và thấy hai con mắt của Tý nhìn ngược lên, - một triệu chứng mà nàng tin là triệu chứng của những người sắp chết - Mùi lại khóc nhiều hơn nhưng lúc đó nàng khóc không phải vì nghe bác Lê gái khóc mà vì thương Tý sắp chết, thằng Tý mà nàng vẫn yêu nhất đám trẻ con ở xóm và nàng càng yêu hơn từ khi đã vụng trộm cho nó ăn bánh.

Bé biết tính Mùi nên bảo mẹ:

- Bu có nín đi không để cô Mùi chữa...

Nhưng cả nhà thì tưởng Bé bảo mẹ nín sợ làm rối trí Mùi. Mùi cho Tý uống xong cất tiếng hỏi:

- Tý ơi, Tý có biết ai đây không?

Mùi vừa hỏi vừa lấy ngón tay chỉ vào mình. Tý thấy cô Mùi vừa khóc vừa hỏi nó thế, nó chẳng hiểu vì sao nhưng cũng đáp:

- Cô Mùi.

Mùi tươi nét mặt nhìn bác Lê gái. Bác Lê gái cốc một cái lên đầu Thêm ngồi bên cạnh.

- Nó tỉnh rồi. Thuốc cô hiệu nghiệm thật.

Mùi muốn biết rõ hơn nên lại hỏi:

- Tại sao hôm nọ Tý lại được ăn bánh cuốn?

Tý yên lặng một lúc lâu rồi nói:

- Cô cho ăn.

Mùi biết Tý không nhớ lại được duyên cớ nhưng nó cũng còn nhớ lại là nàng cho nó ăn. Thế đã khá. Mùi bảo bác Lê cứ hai giờ cho Tý uống thuốc một lần, rồi đứng lên đi về hàng. Nhỡ xuống thối cơm. Ăn xong bác Lê trai đi nhật lò thay vợ; Nhỡ kéo xe sang phố Phủ đón khách chuyển xe lửa sớm. Đã cho Tý uống thuốc rồi chỉ còn đợi thuốc ngấm và Tý đã tỉnh nên mọi người yên tâm đi làm công việc hằng ngày, Út cũng bế em ra chợ chơi với Thêm, Nữa. Chỉ còn một mình bác Lê gái ngồi bế Tý ở nhà.

Một lúc sau, bác Lê gái thấy Tý chỉ lên đầu:

- Bu ạ, con cứ rức nhói ở đầu.

Bác lấy tay xoa nhẹ lên đầu Tý. Bỗng bác sức nghĩ đến có lẽ vì đêm qua cốc đầu mạnh quá nên nó long óc và đâm ra sốt. Nghĩ như vậy, bác ứa nước mắt, ôm Tý vào lòng chặt hơn:

- Con đừng chết. Từ rày bu không bao giờ cốc đầu con nữa.

Tý nói:

- Bu cho con uống nước.

Nhìn thấy nét mặt Tý đã tỉnh táo, hai con mắt đã nhanh nhẹn không lơ đãng như trước nữa, bác Lê vui vẻ. Con bác lại thèm uống nước và uống ừng ực nghe ngon lành lắm. Nghĩ ra điều gì bác mỉm cười đặt Tý xuống ổ rơm.

- Con nằm đây một tí nhé. Ba đi lấy cái này cho con.

Bác chạy ra chỗ thờ ở gốc đa, vãi lia lịa và lâm râm khấn rồi bác đi xuống bếp. Lúc lên, bác đặt trước mặt Tý một cái đĩa đầy thịt và lòng:

- Tao để phần cho mày đêm qua đấy.

Rồi bác nhìn Tý một cái như để bảo cho Tý biết là tuy hay đánh mắng Tý luôn nhưng bác vẫn thương Tý trong lòng. Rồi bác bế Tý lên, cầm đũa gấp miếng thịt lợn sào đút vào mồm Tý:

- Ăn đi, ăn được thì chóng khỏi. Còn lòng lợn thì độc không ăn được, hôm nào khỏi tao mua riêng cho mà ăn.

Tý nhai miếng thịt nhưng không thấy ngon gì. Nó cũng cứ cố nhai và nhắm mắt nuốt cho được miếng thịt vì Tý thấy mẹ bảo cố ăn cho chóng khỏi. Nuốt hết bốn miếng thịt, Tý lắc đầu:

- Con không ăn được nữa bu cho con uống nước.

Vừa lúc ấy Mùi chạy sang để nhắc bác Lê cho Tý uống thuốc vì đã được hai giờ rồi. Mùi giật mình nhìn thấy đĩa thịt đặt ở trước hai người và tay bác Lê còn cầm đũa:

- Chết, bác cho nó ăn lòng lợn đấy à?

- Không tôi cho nó ăn thịt thôi, Thịt sào lành mà.

- Thịt gì ăn vào thì cũng nguy.

- Thế à cô?

Bác lại lo sợ nói với Mùi:

- Nhưng nó có ăn được đâu. Đây là hôm qua nó đi cả ngày sang cầu tôm bên bến Trờ giờ ăn cơm cũng không về, tôi để phần cho nó.

- Thế nó có bị ướt mưa không? Chiều hôm qua mưa to.

- Tôi không để ý nhưng chắc là ướt.

- Thôi thế nó bị cảm rồi. Cảm thì không sao.

Bác Lê nhẹ hẫng người, một là vì Mùi nói cảm không sao hai là vì không phải nó sốt vì bác cốc đầu long óc. Mùi về rồi. Bác vừa bế Tý vừa thông thả gấp các miếng lòng, miếng giả cày ăn vã. Bác thấy ăn ngon và ăn hết cả đĩa lúc nào không biết. Nhưng đến hai giờ chiều. Tý lại sốt nặng hơn: nó nằm thiêm thiếp, thở mạnh và nói lảm nhảm luôn mồm.

Nghe bác Lê gái gọi, Mùi lại phải sang, rất bức mình vì thuốc của mình không công hiệu. Vừa sang đến nơi thì Tý cũng vừa nôn ra đầy chiếu nào cơm nào thịt. Mùi nhìn vào những miếng thịt, lấy làm mừng rằng không phải vì thuốc không công hiệu nhưng vì tại bác Lê gái đã cho nó ăn thịt và vì thế nó bị sốt nặng lên. Nhưng Mùi không nói cho bác Lê biết sợ

bác Lê áy náy. Bác Lê cũng nhìn vào chỗ cơm nôn ra và lấy làm ngạc nhiên cả ngày hôm qua Tý nhin đói, cơm ở đâu mà nôn ra nhiều thế kia. Bác Lê trai hỏi vợ:

- Tối hôm qua cho nó ăn lòng vào thảo nào nó sốt.

- Rõ thật ngủ mê. Ai cho nó ăn lòng. Tại hôm qua thầy mày say rượu đánh nó nên nó sốt. Từ rày còn uống rượu vào thì cả lũ con cũng chết dần chết mòn hết mà cả tôi cũng chết quách đi cho xong truyện! Tý ơi, tỉnh đi con.

Nhưng Tý vẫn nói mê sáng: "... con tôm... lăng cụ quận..."

Bác Lê gái nói với Mùi:

- Cô Mùi, nó nói lảm nhảm như bị ma làm.

Nói đến đây bác Lê gái sức nghĩ ra:

- Phải rồi, cả ngày hôm qua nó đi câu tôm, chắc lúc đi qua lăng cụ Quận bị ma làm. Thầy mày trông nó, để tôi chạy đi lễ tạ.

Thế rồi bác chạy ra cây đa lễ chỗ thờ thần đa, lễ cái bình vôi rồi bác đi thật nhanh ra bến đò Trờ. Giọc đường thấy bụi cây nào bác cũng đứng lại lễ và khấn; đến lăng cụ Quận bác lễ mộ cụ Quận, lễ hai con chó đá ở cạnh lăng và lễ đủ cả năm cây thông. Ra bến đò Trờ thấy không có gì để ma ăn nấp, bác lễ đất, lễ trời, lễ sông, vái huyên thuyền.

Đổi ngồi ở thuyền nhìn lên thấy bác Lê đương thì thụp lễ mình, lâm râm khấn lảm nhảm như mình là một ông thần sống, chàng tưởng bác Lê vừa phát đại, vội đứng lên hỏi:

- Làm sao thế bác Lê?

Bác Lê nhìn thấy Đổi:

- Anh Đổi ơi, Tý nó bị ma làm, sốt nói mê nói sáng.

Thật ra lúc đó, thấy nét mặt hốt hoảng của bác Lê, miệng vẫn lảm bảm khấn, tay vái trên trời dưới đất, Đổi cho chính bác Lê bị ma làm. Đổi nói:

- Tý nó ốm à, để tôi chạy lại thăm nó một tí.

Đổi vừa mới sức nhớ đã lâu Bé không đến và Tý ốm là một cố chàng đến thăm Bé rất tự nhiên.

Bác Lê thấy lễ đã đủ khắp nơi, quay trở về. Lúc đến phố, bác rẽ sang tay trái, đi về phía nhà ông Năm Bụng bán rượu lậu. Lúc đó thì bác không

nghĩ đến ma quỷ nữa, bác cho mọi sự đều do ông Năm Bụng gây nên. Vì ông Năm Bụng bán rượu nên chồng bác mới đánh con đến phát sốt, bác mới đánh Tý đến long óc, Tý mới chết mà không được ăn lòng, ăn thịt chả cầy. Lúc thường bác sợ ông Năm Bụng lắm, sợ và trọng nữa vì có người nói với bác rằng ông Năm Bụng là con một ông Bố ở Sơn Tây. Nhưng cơn tức bác lên thì ai bác cũng không sợ. Thấy ông Năm Bụng đứng ở trong nhà bác tiến thẳng vào, lấy tay dí vào trán ông Năm Bụng.

- Làm sao cái nhà ông lại bán rượu cho chồng tôi. Con tôi chết, tôi cho ông thì tù một gông.

Ông Năm Bụng thấy bác Lê gái vào, không lấy làm lạ; ông vẫn đợi bác đến, nhưng nghe bác Lê nói thế ông biết là bác Lê trai say rượu đánh con gần chết. Ông hồi hận và sợ hãi. Bác Lê gái thấy thế càng làm già:

- Ông cậy ông con ông Bố à?

Rồi bác ấn mạnh ngón tay vào trán ông Năm Bụng làm ông Năm phải lùi lại một bước và cho hai tay ôm bụng sợ rơi năm chai rượu dắt ở trong.

- Con ông bố, con ông mẹ gì thì cũng kệ bố, kệ mẹ ông.

Bà Năm Bụng ở trong nhà chạy ra, nhưng bà không nhìn bác Lê gái, giơ tay chỉ vào mặt chồng:

- Nhục nhã chưa? Năm năm giờ khổ thân này lắm rồi. Đã bảo về, không về; ở đây để bất cứ một con đĩ đại nào có cũng mắng được vào mặt mình.

Bác Lê gái chạy lại gần bà Năm:

- Bà bảo ai là đĩ đại. Chồng bà bán rượu cho chồng tôi uống đánh con tôi sắp chết, bà lại còn mắng tôi là đĩ đại à? Bà cậy thế à?

Bà Năm Bụng làm như không nghe thấy bác Lê gái nói và bà cũng không quay nhìn bác Lê, tiếp lời nói với chồng:

- Ê chưa, không về thì mai tôi về một mình tha hồ ở đây mà nghe người ta chửi bố chửi mẹ cho.

Bác Lê gái thấy ông Năm Bụng rút cả năm chai rượu dắt ở bụng ra đặt xuống phản rồi từ từ đi đến phía bà Năm và bà Năm thì cứ lùi lùi dần vào cửa buồng. Ông Năm vẫn không nói gì giơ tay ấn mạnh vào má vợ một cái. Bà Năm khóc òa lên.

- Cứ đánh chết người ta đi, đồ vũ phu.

Ông Năm Bụng vẫn không nói gì, đẩy mạnh vợ vào trong buồng rồi khép cửa buồng lại. Ông thông thả cầm năm chai rượu đút vào trong bụng; mắt ông lúc đỏ, bác Lê gái thấy đỏ thắm hơn cả chỗ tiết lợn mua hôm qua. Bác Lê vội quay trở ra và hối hận. Bác tưởng ông Năm đánh vợ vì vợ mắng mình là con đĩ đại và bác phục ông Năm là người lớn biết điều.

- Con ông BỐ có khác.

Và sự tức mình của bác lại đổ dồn cả vào bà Năm mà bác cho là khinh người và hợm mình.

Lúc bác về tới nhà thì Tý đã tỉnh và sốt nhẹ hăn người đi. Mùi nói:

- Tại nó nôn ra được.

Bác Lê gái thì cho là vì bác đi lễ và đã lễ đúng vào cái bụi cây hay đồng đất mà Tý đã nghịch. Bác bế Tý vào lòng, nói lẩm bẩm một mình:

- Ông Năm Bụng thật là người tốt, biết điều.

Bác Lê trai nhìn vợ một cái. Bác biết là vợ mình vừa rẽ qua nhà ông Năm để mắng ông ta bán rượu cho mình nhưng còn tại sao lại biết là ông Năm Bụng bán rượu cho mình và tại sao khi về lại khen ông Năm là người tốt thì bác không hiểu. Bác thấy ngẫm sung sướng vì bác vừa chợt nghĩ ra là lần sau có thêm rượu thì có thể lại đến ông Năm mua được.

Đổi bước vào nhà bác Lê ngạc nhiên thấy nét mặt mọi người đều vui vẻ; tự nhiên Đổi cũng vui vẻ vì đoán Tý đã khỏi và nhất là thấy Bé cũng ngồi đấy đương nhắc một bên khăn trắng lên nhìn mình. Đổi lại hồi hộp vì lần đầu tiên vào nhà bác Lê mà chàng coi như là vợ mình. Chàng nhìn vào mặt mọi người cất tiếng chào chỉ trừ riêng Bé là chàng làm như không nhìn thấy. Đổi hất hàm hỏi Tý:

- Khỏi rồi à?

Rồi Đổi nhe răng cười với Tý. Bác Lê gái nói:

- Sao anh lại không bảo nó về để nó câu cá ngày quên cả ăn cơm.

- Thì nó bảo tôi là chính bác cho nó đi chơi.

Bác Lê gái lúc đó mới sực nhớ ra:

- Thật là mình lú gan lú ruột, đánh oan con một trận.

Bác mùi lòng ứa nước mắt.

Tý hỏi:

- Chỗ tôm của con hôm qua đâu?
- Ăn rồi, sáng ngày anh Nhỡ đem rang.

Bác Lê gái nói thế rồi quay nhìn Đồi hỏi:

- Tự nó câu được nhiều thế hay là anh cho thêm?
- Một mình nó câu được. Trước cháu chỉ dạy nó cách thức câu có một hai lần, nó tinh ý và học chóng lắm.

Bác Lê gái nghĩ chỗ tôm ấy cũng bán được đến bốn năm xu và định bụng để nó đi câu tôm lại có lợi hơn là ở nhà làm việc khác. Bác cúi xuống bảo Tý:

- Cố chóng khỏi đi, thầy mày vớt cho ít cần câu đi câu tôm cả ngày cũng được.

Tý mỉm cười nhìn lại mẹ.

Mùi đứng lên đi về nhà; nàng mừng rằng Tý đã đơ, khỏi phải mời làm phiền cha mình ra. Bé cũng đứng lên sang bên cửa hàng. Đồi cũng muốn đứng lên đi về nhưng không dám vì sợ cùng đi một lúc với Bé; trừ khi mới vào, còn thì không một lần nào Đồi được nhìn mặt Bé cả. Chàng định gọi chuyện nói với hai bác Lê để làm thân nhưng không biết nói về chuyện gì? Chàng nghĩ mãi không ra câu bắt đầu. Thấy tay Đồi cứ vật mãi những cái đầu cói làm chỗ rách ở chiếu to dần ra, bác Lê gái nói:

- Rút mãi làm chiếu rách to ra bây giờ.

Đồi giật mình ngừng nhìn bác Lê gái và đứng lên:

- Thôi, cháu về đây.

Lúc đi qua cửa hàng bánh cuốn, Đồi đánh liêu nhìn vào và thấy Bé lại khấn lên để hở cả hai mắt cho chàng nhìn và mỉm cười nhìn lại chàng. Lần đầu tiên Đồi thấy Bé lật khăn cho mình nhìn mà chàng không cần bảo mà lại lật những hai lần và lại mỉm cười cả với chàng nữa. Đồi sung sướng bàng hoàng và đi chập choạng như người say rượu.

Ngày hôm sau Tý không sốt nữa và cách ba hôm sau Tý khỏi hẳn và khỏe khoắn như thường. Bác Lê gái mua lòng và dồi về cho Tý ăn, và bữa cơm nào cũng có nôi trứng chưng để riêng cho Tý. Buổi sáng nào Mùi cũng gọi Tý sang cho ăn hai chiếc bánh cuốn nóng, nhưng không cho Tý ăn ớt và

cà cuống. Bác Lê trai lại ngồi vót cho Tý đến chục cái cần câu... Tý mới ốm khỏi trong người dễ chịu, khoan khoái lại thấy cái gì cũng khác hẳn trước, nó như sống một đời đổi mới. Mẹ nó lại không cộc đầu nó nữa và cũng không cộc đầu các em nó.

Hôm đầu tiên đi câu tôm, Tý trở nên nghiêm trang. Nó thấy không phải là đi chơi nữa mà là đi câu để được nhiều tôm đem về bán lấy tiền; nó nghĩ nó cũng sắp được như anh Nhữ nó mỗi buổi chiều kéo xe về đưa cho mẹ bao nhiêu là tiền. Nó cũng có thể để dành riêng một ít tiền, thỉnh thoảng ra chợ ăn bánh đúc riêu của bác Mạnh.

Ăn cơm sáng xong, bác Lê gái đập nhẹ một cái lên vai Tý nói:

- Chiều về cố đem thật nhiều tôm về. Đừng đi chơi loăng quăng, và thấy có cái đồng hay bụi cây thì đừng có nghịch, đừng có đá vào mà lại sốt như hôm nọ.

Mùi thấy Tý đi qua, vai vác cần câu tay xách giỏ, vội gọi vào và cho ăn hai chiếc bánh.

- Bây giờ khỏi rồi thì mai không có bánh ăn nữa đâu.

Bé hỏi Tý đi câu ở đâu. Tý đáp:

- Em sang bến đò Trò, ở chỗ ấy nhiều tôm lắm.

- Ngày nào mày cũng đi câu ở bến Trò?

- Vâng ngày nào cũng thế. Chị hỏi làm gì cơ?

Bé giật mình nhưng cũng tìm ngay được câu ứng phó:

- Như thế tao không phải thỉnh thoảng sang bến Trò mua tôm nữa.

Tý đi khỏi, Bé chạy ngay xuống bếp vò đầu vò tai, miệng lầm bầm:

- Đã bảo đừng cho nó câu lại cho nó câu để bây giờ thế này? Còn mình nữa, tự nhiên lại nói câu ấy ra với Tý để bây giờ không còn có gì sang bến Trò nữa.

Bé tức Đồi và tức cả chính mình. Nàng dứt mạnh cái khăn che mắt xuống, ngồi thừ người ra một lúc:

- Thì cần gì sang bến Trò! Đáng ghét cái mặt.

TAM CHIẾN LÃ BỐ

Nghe có tiếng người nói và gọi nhau vang cả xóm, bác Lê gái vùng ngồi dậy lay vai chồng:

- Nước lên to, thầy mày ạ.

Bác Lê trai vẫn nằm yên thong thả nói:

- Nhà mình cao, nước có ngập tới đâu mà lo. Cứ ngủ đi.

Bác Lê gái thắp đèn ra mở cửa nhìn, rồi chạy vào kéo mạnh chồng ngồi dậy. Bác cất tiếng gọi:

- Bé ơi, nước lụt sang đây ngay.

Bác Lê trai cầm đèn ra, thấy mực nước không có gì cao lắm. Nhìn Bé tất tả chạy sang, bác cự vợ:

- Gọi nó sang làm gì?

Bác Lê gái giăng lấy đèn ở tay chồng, bảo Bé:

- Mày xuống đây với tao cho lợn lên nhà.

Bác Lê trai vội cản:

- Cho lên nhà làm gì vội. Đã có sao đâu? U mày chỉ hay cuống quýt hão.

Bác không bao giờ sợ nước lụt nhưng bác sợ nhất là trong những ngày nước lớn phải ở chung với lợn. Tuy chuồng lợn có thấp hơn nhà nhưng cũng không thấp hơn bao nhiêu tuy vậy bác Lê gái hề thấy nước hơi lên là đã cho lợn lên nhà phòng xa, bác ngăn cản thế nào cũng không nổi. Thành thử năm nào bác cũng phải ở chung với lợn mất ít ngày mà có rất nhiều lần nước chưa vào đến chuồng lợn. Lúc nước rút bác có cái khoái là mình phải, vợ trái, bác lại cự được vợ mấy câu, vợ cứ phải ngồi yên hết đường cãi lại, nhưng dầu sao bác cũng đã phải chịu cái khổ ngủ với lợn trong ít lâu. Có lần bác ngăn được vợ nhưng thấy vợ cả ngày cứ đi ra đi vào, dấm dứt

miệng nói lẩm bẩm, hết cốc đầu đứa nọ lại cốc đầu đứa kia luôn tay nên bác nghĩ thà ngủ với lợn còn hơn.

Bác Lê gái biết tính chồng như vậy nên bác phải gọi Bé vì hôm nay Nhỡ kéo xe sang bến Chay. Nước lên to thế này đường đi sang chắc ngập, Nhỡ có khi dăm mười hôm không về được, nhưng bác Lê gái lúc đó bận lo về lợn nên không lo gì đến con. Vả lại bác nghĩ:

- Nó có thân, nó lo, còn lợn thì nó không biết lo.

Hai mẹ con lấy dây thừng buộc vào chân trước của lợn rồi kéo chúng nó lên nhà. Nhưng chúng nó nhất định không muốn đổi chỗ ở và kêu thét lên như là bị người ta đem đi chọc tiết. Mồ hôi đã ra ướt như tắm trên cả thân người và thân lợn - nhưng lâu lắm mới đến được giữa sân. Bác Lê gái đã mệt lắm. Bé khỏe hơn mẹ nhưng vì con lợn này kéo lại khỏe hơn con kia nên cũng chỉ tiến được xa hơn một tí. Bác Lê trai đứng ở hiên nhìn nhưng bác không xuống đỡ tay; bác thấy hai con lợn này khá bướng và chắc vợ con mình khó lòng kéo nó vào nhà được. Lợn khi nó đã sợ thì sức nó khỏe tăng gấp mấy lúc thường. Bác cất tiếng bảo vợ:

- Thôi cho nó về chuồng. Lợn nó cũng như kiến, nước lụt hay không nó biết trước. Nếu thật nước lụt thì không cần kéo nó cũng lên. Cứ nghe tôi.

Tý vì tiếng lợn kêu to quá nên cũng thức dậy chạy ra. Thấy nước lụt to, nó mừng lắm. Bây giờ vụ hè, nó được nghỉ học, ngày nào cũng đi câu cá để giúp thêm bố mẹ; nếu nước lụt chắc sẽ có nhiều cá hơn. Nó nhìn mẹ và chỉ loay hoay kéo lợn mà hai bên cứ giằng co không tiến không lùi. Con lợn của mẹ nó đương quay được hần đầu về phía chuồng lợn và mẹ nó trong lúc vội nắm lấy đuôi nó kéo ngược nó lại, nhưng lại trượt tay và vì thế con lợn của mẹ nó lùi được khá xa. Bác Lê trai thấy chắc là không tài nào vợ mình kéo được lợn vào nhà. Bác Lê gái chợt thấy Tý vội bảo:

- Mà có xuống giúp một tay không,

Tý chạy xuống kéo nhưng thêm Tý cũng không thêm sức được bao nhiêu. Bỗng Tý bỏ tay ra nói với mẹ:

- Sao bu không kéo từng con một. Cả ba người kéo một con thì dễ hơn.

Bác Lê gái cốc một cái vào đầu Tý:

- Mà nói phải.

Rồi bác thả lỏng tay và con lợn cứ lùi dần về chuồng. Tý đứng yên lặng nhìn con lợn nhưng óc nó đương bận nghĩ về câu khen của mẹ. Bác Lê gái cưỡi dây buộc vào chân con lợn của Bé rồi cả ba người cùng kéo. Nhưng con lợn vì thấy con lợn kia về chuồng chỉ còn mình nó ở lại nên nó lại càng sợ hơn và càng chống cự một cách kịch liệt hơn. Bác Lê trai bất giác nghĩ đến cái cảnh Tam Chiến Lã Bố. Sau cùng bác cũng chạy xuống sân để thêm sức kéo con lợn bất kham. Bỗng Tý chợt nhớ đến cái cảnh mẹ nó thả con lợn kia về chuồng. Nó nghĩ ra điều gì, bảo mẹ:

- Con có cách, bây giờ mẹ tắt đèn đi.

Thấy mẹ lưỡng lự, Tý ra chỗ để đèn tắt phụt. Trời tối hẳn lại. Không ai hiểu gì cả.

- Bây giờ chị Bé kéo con lợn cho nó xoay đít về phía nhà.

Bé không hiểu gì nhưng cũng cứ làm theo lời em nói.

- Được rồi, Tý ạ.

- Bây giờ chị đưa dây cho em. Bu thả đèn lên.

Đèn sáng, Tý cầm lấy dây của chị rồi cố kéo mạnh con lợn về phía chuồng lợn. Bé bật cười:

- Mà kéo ngược rồi.

Tý vừa kéo vừa nói:

- Chị để mặc em.

Con lợn cưỡng lại, Tý lại kéo mạnh hơn một lúc rồi thả dần như là vì đuối sức phải thua. Con lợn lùi, lùi nhanh lắm và thoáng một cái đã tới cửa nhà. Đến cửa con lợn thoáng thấy không phải chuồng nên dừng lại. Tý lúc đó hiểu ý lợn nên kéo tay hết sức mạnh. Con lợn thì không cần về chuồng hay không về chuồng, óc đơn sơ của nó yên trí là chỗ nào mà người ta muốn kéo nó đến là chỗ ấy nguy hiểm và vì nghĩ vậy nó lại hết sức cưỡng lại Tý và lùi tọt vào trong nhà. Tý buộc dây vào cột rồi nói:

- Nào bây giờ đến lượt hai con lợn kia.

Cả nhà cũng bật cười lên một lúc, Bé nói:

- Thằng Tý này giỏi.

Bác Lê gái chống hai tay vào cạnh sườn nhìn con và ngạc nhiên một cách đầy cảm phục:

- Nó đã đi học có khác. Thầy mày xem. Đến mấy thầy mày cũng không nghĩ ra.

Thoáng một cái, cả hai con lợn sau cũng lôi được lên nhà mà không khó nhọc gì. Bây giờ cũng không cần đến tắt đèn nữa; kéo lợn được ra hơi xa chuồng là Bé xoay lợn mấy vòng rồi kéo mạnh về phía chuồng. Con lợn cứ lùi dần rồi lúi tọt vào nhà. Đánh lừa được lợn, Bé lấy làm thích chí lắm và đứng cười như nắc nẻ.

Bác Lê trai không nói gì nhưng bác cũng không ngăn cản được cái vui sướng thấy thằng Tý thông minh như vậy. Trước vụ nghỉ hè bác đã có cái vui sướng Tý được lên lớp nghĩa là được lên ngồi bàn thứ nhất, ngay sát cạnh bàn ông giáo. Ông giáo lại khen:

- Tôi chưa thấy đứa trẻ nào học chóng biết như thế.

Tý đã viết và đọc được chữ quốc ngữ. Trong xóm rất nhiều người nhờ Tý viết hộ thư và cô Mùi bảo nó viết không sai một chữ. Tý lại biết cả tiếng tây nữa; đã có lần nó nói được mấy tiếng với tây đoan và được tây đoan cho nó một hào. Bác lại nghĩ đến thằng Tuất đưa con bác bán cho cụ đồ Vinh; Tuất đã đọc được sách chữ nho và viết được văn tự, văn khế. Mấy tháng trước Tuất về thăm nhà, bác có bảo nó viết và bác thấy nó viết nhanh và chữ tốt lắm. Nghĩ đến hai đứa con đều thông minh và đều được học, nghĩ đến Nhở và Bé chịu khó chăm làm, đứa con nào bác để ra cũng ngoan cả bác Lê trai thấy tương lai của bác đầy hứa hẹn rục rờ và vì thế bác lại nghĩ đến uống rượu.

Bây giờ thì bác được uống luôn, tuy chỉ được uống ít, những hôm nào có đồ nhắm ngon. Có khi chính bác Lê gái mua rượu và bảo bác uống. Nhưng tối nay bác lại thích uống rượu một cách đặc biệt và may quá nhà lại có sẵn rượu. Nhất là uống rượu vào thì không khó chịu vì mấy con lợn này nữa. Bác cất tiếng nói đùa với Bé:

- Bên cửa hàng có cái gì ăn được thì đem sang đây ăn. Cả nhà chắc đói bụng và nhất là để thưởng cho thằng Tý.

Bác Lê gái nói:

- Phải đấy.

Bé nói:

- Hôm qua bán hết chẳng còn gì cả.

Bác Lê trai ngẫm nghĩ một lát rồi bảo Bé:

- Nước lụt thế này thì mai chắc cô Mùi không ra được hàng mà làm bánh cuốn cũng chẳng bán cho ma nào. Chỗ tôm mua hôm qua cũng đến hỏng. Chi bằng đem cả sang đây nấu cháo tôm cả nhà ăn cho thỏa thuê một bữa mà không mất đồng xu nào...

Bác nhìn vợ nhanh một cái:

- Chọn những con to nhất để bu mày tắm bột rán, tao uống tí rượu. Hàng bánh thì không thiếu gì bột, mỡ.

Tý nói:

- Con cũng uống.

Bác Lê gái nhìn chồng mỉm cười, vì phúc chồng đã nghĩ ra cách tự nhiên có tôm ăn mà không mất tiền:

- Thầy mày nghĩ phải. Tôi cũng uống một tí.

Bé nói:

- Con cũng thế.

Bác Lê trai cười tươi như hoa; không bao giờ có sự đồng ý với bác hoàn toàn như thế.

Nấu xong cháo, Bé đánh thức Thêm, Nửa và Thôi dậy. Cả nhà ngồi quanh mâm cháo hơi bốc lên nghi ngút và đĩa tôm rán.

Bác Lê trai nhắc chén mời vợ:

- Bu mày.

Bác Lê gái cũng nhắc chén:

- Thầy mày. Các con ăn cháo đi.

Tiếng húp cháo sùm sụp nổi lên một loạt quanh mâm. Bé nhắc chén uống và gắp tôm rán. Tý không thấy mẹ nói gì nên cũng nhắc chén giả vờ uống để gắp tôm rán. Nửa cũng bắt chước Tý nhưng bị bác Lê gái cốc ngay một cái làm nó rụt đầu và rụt tay lại:

- Hồn nào. Tôm rán để thầy mày uống rượu.

Nữa tức lắm vì thấy Tý ăn được mà không bị mẹ cốc đầu; nhưng ăn cháo tôm thấy đủ ngon lắm rồi, không có tôm rán cũng không sao, nó tự an ủi thế. Út và Thêm thấy vậy không dám giơ đũa gắp thử.

Bác Lê trai đã uống cạn một chén đúng ngữ vợ quy định; nhưng bác lại muốn uống thêm:

- Tôm hôm nay bu mảy rán khéo quá.

Bác mỉm cười nhìn vợ, bảo rót thêm. Bác Lê gái đã ngà ngà say nên cũng rót thêm cho chồng nửa chén nữa.

Bác Lê trai rung đùi:

- Ngày xưa thì Tam Chiến Lã Bố, lúc này thì Tam Chiến Lợn Bố, còn bây giờ thì Tam Chiến Chai Bố.

Bác cười vang nhà vì tìm được câu nói đùa mà bác thấy hay lắm. Bác Lê gái thấy chồng nhắc đến lợn lại sức nhớ cái mưu đánh lừa lợn của Tý, bây giờ bác say nên bác lại thấy nó tài tình lắm. Bác đưa mắt nhìn ba con lợn nằm ở góc nhà; có một con lợn nằm xoay mặt về phía bác, hai con mắt him híp và lông lánh ánh đèn như đương cười với bác có vẻ đặc chí, bác Lê gái bật buồn cười vì con lợn đã bị lừa mà không biết lại còn cười bác. Đã bắt đầu cười rồi, cái đà nó bắt bác cười mãi, cười chảy nước mắt, ôm lấy bụng. Bác Lê trai tưởng vợ mình cười vì câu nói đùa lý thú của mình. Sau cùng bác gái nhịn được cười và thở dài một cái:

- Tý ơi mảy làm tao suýt chết.

Câu nói của bác nhắc bác Lê trai nhớ lại cái mưu đánh lừa lợn khiến bác cười to.

Bé cũng đã say nên cười vang cả nhà. Tý cười theo, Út, Thêm và Nữa trong lúc đó không cười, chúng vội vàng gắp tôm rán ở đĩa rồi dìm xuống cháo. Gắp hết cả tôm trong đĩa dìm được khất hản trong cháo, mà bố mẹ không biết gì cả. Chúng đưa mắt nhìn nhau nhưng chúng không cười. Chúng chỉ mỉm cười với nhau.

Cụ Yểng ở bên kia ghé mắt nhìn sang. Cụ không hiểu vì sao trong lúc nước lụt dâng lên to, mọi người trong xóm lo lắng sửa soạn bắc bục thì ở bên bác Lê tiếng cười lại vang lên như muốn vỡ cả nhà.

Cụ mỉm cười vì thấy gia đình bác Lê lắm lúc như là điên. Cụ nghĩ nghèo nhưng nhà đông con cũng vui và lòng cụ hơi se lại nghĩ đến đời sống hiu quạnh của mình, không có được lấy một đứa con hay đứa cháu để an ủi tuổi già.

BAO GIỜ EM VỀ

Bé khép cửa rồi đi vào buồng sép, lấy cái va-ly đặt trên ổ rơm. Sáng ngày nhờ bác Lê gái trông hàng hộ một lúc, Bé chạy vội sang bên phố Phủ để mua cái thắt lưng lụa màu hoa thiên lý. Cái dây lưng ấy mỗi lần đi bán bánh cuốn qua cửa hàng bà Lục, Bé cũng không quên nhìn vào nó cho đỡ thèm. Cái dây lưng ấy đắt tiền quá và nhất là sang quá nên Bé không dám mua. Hôm qua Mùi vừa trả tiền công tháng và ngỏ lời từ tháng sau sẽ tăng lương nên Bé vội chạy đi mua ngay; trong một lúc quá mừng rỡ nàng không cảm thấy việc mua chiếc dây lưng ấy là hoang phí và táo bạo. Nàng định đợi đến dịp Tết mới thắt đến nó, như vậy mẹ nàng không nổi cựa nàng hay làm đom.

Bé có tính sạch sẽ và săn sóc đến sự ăn mặc, trái ngược hẳn với mọi người trong nhà bác Lê, nhưng vì nàng ở làm thuê với Mùi cần phải thế nên ai cũng cho là tự nhiên. Mùi thỉnh thoảng cho Bé khăn yếm và áo cũ nên Bé ăn mặc lúc nào có vẻ sang mà không tốn mấy tiền. Nhưng bỗng nhiên mua cái dây lưng lụa màu thiên lý rồi ngày nào cũng thắt nó, Bé thấy như vậy là làm đáng quá, không khỏi bị mọi người chê bai.

Bé lấy chìa khóa mở va-ly rồi rút cái dây lưng ra ngắm nghía; màu nó đẹp, đem về nhà lại đẹp hơn lúc còn treo ở hàng bà Lục. Bé thắt vào người, cúi xuống nhìn rồi thắt đi thắt đến lại năm sáu lần, mà lần nào trông cũng đẹp cả. Bé với cái gương soi. Cái gương bé quá, nàng phải dí mũi vào mặt gương, hơi thở làm mờ cả gương, và nàng phải soa tay mấy lượt nhưng cũng không sao nhìn thấy cả mặt mình, cái yếm trắng và cái đầu thắt lưng ở trong gương một lúc, Bé nghĩ ra một cách là đưa cái gương thật nhanh từ trên xuống dưới; nàng mỉm cười vì làm thế thì nhìn thấy rõ cả mặt, cái yếm và dây lưng. Mỗi lần đưa cái gương xuống dưới thì nàng lại thấy mặt gương sáng lên vì màu xanh của chiếc thắt lưng. Bé ngắm nghĩ nếu Đổi

được trông thấy nàng với cái thắt lưng mới này thì Đồi chắc cũng phải hoa cả mắt. Nàng hơi buồn là nếu chỉ có dịp Tết mới dám mặc mà Tết thì nàng lại phải về quê. Đồi không được nhìn. Bé cởi dây lưng rồi ngồi xuống cạnh cái va-ly, gấp thắt lưng lại. Cái va-ly ấy cũng của Mùi cho; tuy là một cái va-ly cũ nhưng Bé cũng thấy nó sang lắm; cứ hôm nào có nắng mới là Bé lại đem cái va-ly và hết cả quần áo ra trước cửa hàng phơi để khoe với mọi người qua lại.

Trong cái va-ly, Bé để rất nhiều thứ và xếp đặt rất ngăn nắp. Tuy không cần, Bé cũng lấy hết cả các thứ trong va-ly ra để được cái thú xếp lại và ngắm nghía từng thứ một. Và lại việc mới mua thêm cái thắt lưng và tìm chỗ xếp là cái cơ để nàng xếp lại cả va-ly. Nàng mở cái hộp bánh bích quy, lấy ra mấy tập vải mẫu của hãng Samaritaine; Bé cũng không biết đấy là các vải mẫu; đã lâu lắm sang bên ông Ký rượu ở phố Phủ thấy trẻ con đương nghịch và có nhiều lắm, nàng đã cướp được ba tập đem về cất trong hộp rồi thỉnh thoảng lại giở ra ngắm nghía. Bé thấy những miếng vải đó đẹp song cũng chưa biết sẽ dùng vào việc gì. Dưới cùng hộp là cái tranh quảng cáo cho bánh bích quy. Nàng đã xin được cái hộp bánh của cậu Ấm Hải; lúc về nhà mở hộp, nàng thấy lẫn trong giấy bóng có cái tranh. Nàng thấy tranh vẽ một người tây còn trẻ, tay khoác một cô đầm cũng còn trẻ, có hai con mắt to và hai gò má đỏ hồng, hai người ngồi cạnh cái bàn để rượu và bánh. Bé đoán hai người ấy là hai vợ chồng và lại thấy rõ là mới lấy nhau. Nàng nghĩ thế vì nàng cho chỉ vợ chồng mới lấy nhau mới ôm cổ nhau. Mỗi lần Bé nhìn cái tranh, nàng lại thấy ngưỡng ngưỡng, hơi thẹn; nàng lấy làm lạ là người Tây sao họ lại đem về hai người đàn ông, đàn bà ôm cổ nhau trước mặt mọi người, như thế rồi lại cho cái tranh vào hộp bánh không sợ trẻ con nhìn thấy. Giá lúc cậu Ấm Hải cho nàng cái hộp, nàng nhìn thấy cái tranh vẽ thì không bao giờ dám nhận, nhưng về nhà nàng mới biết nên nàng không vứt đi, đem để xuống đáy hộp và úp mặt vẽ xuống dưới. Thỉnh thoảng xếp va-ly nàng lại lật tấm tranh lên ngắm nghía cái tay người đàn ông quàng qua cổ người đàn bà và thẹn thẹn. Bé cho má người đàn bà sờ dĩ đỏ như thế chắc cũng vì thẹn lắm. Lần này Bé ngắm nghía cái tranh lâu hơn và thấy thẹn hơn vì nghĩ đến một ngày kia cũng được Đồi ôm

lấy cổ như thế; cổ nhiên là ôm vai nhau không có ai trông thấy (chứ không như hai người tây đầm kia ; chỉ mới đặt bàn chân lên nhau đã thấy thẹn chết người rồi, nếu Đỗi ôm lấy vai nàng thì không biết sẽ thẹn đến thế nào. Bé đặt úp cái tranh xuống đáy hộp, lấy cái tập mẫu vải phủ lên trên rồi thôi không nghĩ nữa.

Bỗng nhiên Bé vợ lấy hết cả các thứ để bữa bãi chung quanh người ăn vào va-ly một cách hỗn độn, khóa lại chỉ trừ cái dây lưng là để ở ngoài và hơi lo có cơn mưa. Nàng lấy chiếc khăn lụa hoa che mắt rồi cuộn cái dây lưng mái cho thật nhỏ, nhét vào túi áo trong. Bé vừa sức nghĩ ra là bỏ cái dây lưng vào túi áo lúc đến gần bến đò mới thắt, như thế Đỗi có thể nhìn nàng với chiếc dây lưng mới mà người ở xóm không ai biết. Vì thế nàng định đi ngay sang bến Trò để khoe với Đỗi cái thắt lưng mới.

Bé khóa cửa ngoài, cơn mưa đưa đã gần tới nhưng Bé không dám đi nhanh; gặp bác hai Liên, nàng đứng lại, nói truyện một lát rồi lại chạy sang bên cụ Huế hai. Bé làm như chạy sang chơi các nhà ở xóm chứ không phải đi đâu. Rồi nàng sẽ ra chợ đi về phía nhà bác Bút. Nàng mừng thấy nhà bác Bút đóng cửa và đi quẹo ra phía con đường bến Trò.

Gần đến làng cụ Quận, Bé dừng lại lấy dây lưng ra thắt; gió thổi mạnh và trời tối sầm lại nhưng lúc đó Bé không sợ có cơn mưa nữa. Những đầu dây lưng bay phấp phới trong gió, nền trời tối lại càng làm cho sáng thêm màu hoa lý của chiếc thắt lưng. Gió mạnh thổi dấn vải vấy vào đùi khiến Bé bước vương vương. Gần đến lúc gặp Đỗi để khoe chiếc dây lưng mới, Bé lại thấy bắt đầu ngược. Nàng lại mong lúc đó mưa ngay xuống để có thể đến với Đỗi được tự nhiên lấy cớ là tạm lánh mưa. Lúc đó gió thổi từ phía sau người lại, các đầu dây lưng cứ bay tỏa ra trước, Bé trông đẹp và sang một cách lộng lẫy quá.

Đỗi thấy đã chiều và trời sắp mưa, toan về thì trông thấy Bé.

Đỗi ngửa mặt sung sướng nhìn Bé đi xuống bờ sông: Người Bé in lên nền trời mây đen, nên cái khăn che mắt trắng hằn lên. Cái khăn trắng rung rung trong gió và các đầu dây lưng xanh bay tỏa ra hai bên người nàng; Đỗi cũng để ý đến chiếc dây lưng mới và thấy Bé đẹp khác hẳn mọi ngày. Lòng vui rồi rít nhưng chàng lại bảo Bé:

- Có mau mau mà về, giờ bão tới nơi rồi.

Bé bước chân xuống thuyền nói:

- Không mua bán gì hôm nay cả. Đi sang làng Thảo về đến làng cụ Quận thấy sắp mưa phải rẽ vào đây mượn cái nón. Có nón không?

Đôi mỉm cười nhìn Bé rồi lại nhìn thắt lưng mới, ngẫm nghĩ một lát rồi nói:

- Hôm nay quên đem nón. Ngồi đây một tí đợi tan cơn hãy về. Cơn này thì chắc không mưa đâu mà sợ.

Cả Đôi và Bé cũng không ai để ý đến chỗ vô lý trong câu nói: nếu không mưa thì cần gì phải ngồi đợi cho tan cơn mưa. Bé ngồi xuống và thấy thích là lần này Đôi không nhìn vào mặt nàng mà lại chỉ nhìn cái dây lưng mới, Đôi cũng quên cả hỏi xem mắt nữa. Đôi thì thấy không cần bảo Bé lật khăn vì đã có gió lật hộ, chốc chốc gió lại lật chiếc khăn lên một lúc và chàng lại được nhìn mặt Bé. Đôi lại nhìn cái dây lưng rồi ngừng nhìn Bé, cứ thế đến hai ba lượt, mỉm cười, Bé gắt:

- Cười cái gì? Sáu hào rưỡi đấy.

Đôi nói:

- Đẹp nhỉ, nhưng tôi cười cái khác cơ.

- Cái khác là cái gì?

Đôi đáp vắn tắt:

- Đẳng ấy biết rồi.

Rồi chàng giơ tay với một đầu dây lưng, soa soa trong tay ngẫm nghĩ:

- Đẳng ấy hoang nhỉ?

- Hoang gì. Người ta mua về để mặc Tết. À mai kia, tôi phải về quê ăn Tết.

- Sao không ăn Tết ở đây cho vui.

Tuy là về quê ăn Tết chỉ độ dăm bảy ngày ngắn hơn quãng thời gian giữa hai lần gặp Đôi, mà Bé cũng thấy buồn bã trong lòng và lần này đến có vẻ như từ biệt Đôi để đi đâu xa và lâu lắm, Bé nói:

- Về quê ăn Tết thích lắm chứ. Nay làm thế nào bây giờ, mưa tới nơi rồi kìa. Con khỉ, thế mà dám nói mẽ là giờ không mưa.

Đôi cười xòa:

- Mưa thì chui vào khoang.

Mưa nặng hạt, gió thổi mạnh mà cái khoang lại thấp và chật. Hai người phải ngồi thu mình ở tận phía trong nhưng cũng không tránh được ướt cả chân. Nước mưa rào rào trên khoang, bắn cả nước vào mặt Bé và Đồi. Những hạt mưa to và mau đến nỗi làm đục cả mặt nước sông. Bé và Đồi ngồi yên bị bao trùm bởi mưa rơi mờ khắp quanh thuyền và tiếng rào rào trên mái khoang không ngớt, hai người thấy xa hẳn thế giới bên ngoài và tuy vừa rét vừa ướt cũng mong trời cứ mưa mãi. Đồi nhìn Bé:

- À quên mất, cho người ta xem mắt nào?

Bé gắt:

- Mưa thế này thì xem gì.

Nói thế nhưng nàng cũng đưa tay lật khăn lên và dặt hẳn hai đầu khăn vào cái vành khăn vắn cho gió khỏi thổi hắt xuống. Đồi vừa nhìn Bé vừa ngẫm nghĩ. Quả tim chàng đập mạnh. Chàng thấy không lúc nào tiện bằng lúc này để ngỏ tình yêu cho Bé biết.

- Hừ, mắt sao độ này đỡ hẳn đi?

Bé cũng nghĩ nếu Đồi lúc này có đặt tay ôm lấy vai nàng như trong bức tranh ở hộp bích-quy thì nàng cũng không ngượng lắm.

Khoang chật nên hai người phải ngồi sát gần chạm người vào nhau. Mưa to như thế kia, chắc không có ai ra bến đò làm gì. Bé thấy là một cơ hội ít khi có và lấy làm khó chịu rằng cả đến việc dẫm lên chân nàng Đồi cũng không nghĩ tới nữa. Bé lại nhìn trời mưa, nói:

- Mưa thế này thì biết bao giờ cho tạnh.

Nàng lại ngồi sát vào người Đồi một tí.

Đồi cũng nhìn trời mưa:

- Không khéo bão rớt mất.

Rồi Đồi cũng nghiêng người cho vai chạm sát mạnh thêm một tí vào vai Bé. Chàng gật gù nói:

- Bão rớt thì đến mấy ngày mới lạnh. Mùa này mà có bão kể thì lạ thật.

Chàng lại gật gù nữa như có vẻ lấy làm lạ về điều đó nhưng chỉ cốt vai mình cọ vào vai Bé. Bé nói:

- Mưa ướt hết cả vai rồi. Sao đằng ấy lại quên không đem nón.

Đổi giơ tay đặt lên vai Bé:

- Ủ, ướt cả vai rồi.

Đổi cứ để yên tay mình trên vai Bé. Một lúc sao Đổi dịu giọng hỏi:

- Đằng ấy có lạnh không?

Bé gắt:

- Lạnh gì, đương nóng ran cả người đây.

Bỗng Bé giật mình đến thót một cái, làm Đổi hốt hoảng vội vàng bỏ tay ra, ngồi thẳng lên.

- Chết tôi rồi, nó thôi.

- Cái gì thôi.

- Cái thắt lưng.

Đổi cười:

- Ngờ gì. Làm người ta hết cả hồn vía tưởng có ai đến.

Bé cau nét mặt, nhìn một mảnh loang xanh trên yếm trắng:

- Chứ không hết hồn vía à? Giời đất ôi! Cái thắt lưng sáu hào rưỡi.

Bé vội vàng cửi dây lưng, sợ nó loang hết cả cái yếm. Đổi yên tâm và mạnh bạo hơn, lại giơ tay đặt lên vai Bé. Bé như không chú ý đến việc Đổi để tay lên vai mình, đưa cái thắt lưng ra ngoài mưa cho ướt hết rồi vắt và thấy nước thôi ra xanh lè. Tuy trong người mê man vì sung sướng. Bé cũng thấy tức đầy ứ lên cổ. Nàng không tiếc gì số tiền mua nhưng nàng khó chịu là vì đã ao ước mãi, mong đợi mãi mới dám mua cái thắt lưng mà lại bị cái thắt lưng hỏng, lại vì háo hức mua quá quên xem xét cẩn thận nên bị bà Lục đánh lừa. Dem cất vào va-ly thì mỗi lần giở ra nó lại nhắc nàng nhớ đến cái bẽ đã bị lừa vì hấp tấp. Đổi nói:

- Sao mình không xem cẩn thận rồi hãy mua?

Lần đầu tiên Đổi gọi Bé là mình nên phải nói một câu cự Bé cho đỡ bớt vẻ thân mật. Bé rút mạnh cái thắt lưng mấy cái như muốn xé tan cái thắt lưng.

- Im đi, người ta đã tức lắm rồi, lại còn nói đây nói nghiêng cái gì. Này, thế này là xong.

Bé vừa nói vừa vút mạnh cái thắt lưng xuống giòng sông và nhìn nó trôi đi. Khi cái thắt lưng trôi khuất vào trong mưa, Bé nhẹ hẫng người, hết cả tiếc tiền, hết cả ngưỡng như là không từng mua dây lưng bao giờ. Bé nhìn xuống yếm và thấy hầy còn cái vết xanh; cũng may vết xanh mới loang ra cỡ một tí, giặt chắc sẽ hết ngay. Bé lại sát người vào Đồi. Đồi cúi đầu nói:

- Tôi mua một cái thắt lưng khác biếu đặng ấy nhé. Một cái cũng màu hoa thiên lý như cái này nhưng không thôi.

- Tồn chết.

- Không, tôi có tiền mà. Nào đặng ấy nhận đi nào. Cười đi chứ, mặt cứ phụng phịu thế này khó chịu chết.

Rồi Đồi lấy tay lay người Bé mấy cái. Bé ngửa mặt thành ra má nàng chạm vào má Đồi. Nàng gật gật và mỉm cười. Cũng như lần đầu tiên, nhưng lần này rõ ràng hơn nhiều, Đồi cảm thấy một thứ gì rất nồng nàn tỏa ở da thịt Bé ra và hợp với chàng lắm. Chàng thấy khi lấy Bé làm vợ rồi, đầu gối tay ấp, đến mấy chục năm cũng không sao chán được cái hơi nồng nàn của người Bé mà hơi ấy chàng chỉ thấy có riêng ở người Bé thôi. Đồi nói:

- Thế ngày kia đến lấy thắt lưng nhé?

Bé thẳng đầu lên, nói:

- Thế bây giờ đặng ấy cho em về nhé.

Khi nói đến tiếng "em", Bé lại thấy thẹn và sung sướng hơn cả khi má nàng chạm vào má Đồi. Đồi kéo tay mình về, nhìn trời mưa đã hơi ngớt, nói:

- Ủ thôi, mình về.

Chàng thò tay ra đặng sau khoang:

- Lấy cái nón này mà đội cho đỡ ướt.

Bé nhìn thấy Đồi kéo ra một cái nón thật, không phải Đồi nói đùa. Bé cốc mạnh một cái lên đầu Đồi:

- Rõ thật, thế mà... Đồi nói dối.

Đồi cúi đầu xuống, lấy tay xoa đầu rồi cười xòa:

- Thế đặng ấy có đi làng Thảo về không. Giời đánh đứa nào nói dối trước nhớ.

Bé ngượng nóng bừng cả mặt, và tức Đỗi đã nhieéc rửa mình và biết đích là mình chỉ cốt đến để khoe cái dây lưng mới, giờ tay toan cốc đầu Đỗi cái nữa, nhưng bị Đỗi nắm được lấy cổ tay vặn xuống. Đỗi nghiêng răng bóp thật mạnh vào cổ tay Bé đau nhói lên. Nàng cựa quậy cánh tay để gỡ ra. Đỗi nói:

- Thua chưa?

- Thua thế nào được!

Rồi Bé dứt mạnh tay ra thành kéo cả người Đỗi ngã về phía mình nhưng Đỗi vẫn không buông tay lại bóp mạnh hơn làm Bé đau quá. Bé dậm cáu thật và giờ bàn tay kia mím môi véo một cái thật mạnh vào người Đỗi:

- Đồ vũ phu, có buông người ta ra không nào!

Tuy Đỗi đã thả lỏng cô tay Bé mà Bé cũng không nghĩ đến kéo tay ra, yên lặng như thế một lúc rồi Bé nhẹ đẩy Đỗi ra, ngồi thẳng lên, kéo cánh tay áo nhìn vào chỗ cổ tay bị một vết lằn đỏ. Đỗi cũng nhìn vào vết đỏ nhưng không nói gì. Cả hai người đều tránh nhìn mặt nhau. Sau cùng, Đỗi cầm cái nón đặt vào tay Bé. Bé cầm nón, chui đầu ra ngoài rồi đứng ở ván thuyền quay nhìn Đỗi. Đỗi cũng ngừng nhìn Bé. Hai người yên lặng nhìn nhau như thế một lúc lâu. Bé mỉm cười ngượng ngịu, cúi nhìn xuống ván thuyền.

Đi đến gần nhà bố Kỷ Ân cạnh chợ xóm, Bé mới sực nghĩ ra là mình quên chưa kéo cái khăn che mắt xuống.

Bé vừa về đến cửa nhà thì có tiếng Nhở reo lên:

- Đây rồi!

Bé giật mình hỏi:

- Gì thế anh?

- Cô sang ăn cơm. Cả nhà đợi. Cô đi đâu thế?

Bé bất giác nhìn xuống chỗ thắt lưng, nói:

- Tôi có đi đâu đâu. Tôi chạy ra kia, bị mưa nên bây giờ mới về được.

Nhìn thấy mâm cơm có món giả cầy và đĩa thịt chân giò luộc, Bé ngạc nhiên. Bác Lê gái thấy vai áo Bé ướt đẫm nước, nói:

- Khổ con gái tôi chưa, ướt cả thế kia. Về bên nhà thay áo đã.

Bé ngồi ghé bên cạnh mâm:

- Con không sao, bu để mặc con. Sao bu độ này hoang thế?

Nàng nói đến đĩa thịt để xoay câu truyện sang việc khác để mọi người khỏi hỏi mãi về nàng. Bác Lê gái nói:

- Hoang đâu, thừa lộc quan Đốc đấy. Mua hai cái chân giò biếu quan Đốc một, quan giáo một, thì quan Đốc lại vừa ra tàu về quê ăn Tết. Tao đem cả hai cái biếu quan giáo nhưng quan chỉ nhất định lấy có một cái.

Rồi bác lại nói khoe lại một lần nữa với Bé về việc ông giáo rất ân cần với bác, khen bác nhà nghèo mà cũng cố nuôi được con đi học và Tý (theo lời ông giáo nói học thông minh lắm.

- Quan lại bảo nếu không đủ tiền thì cho Tý sang ở hầu hạ việc vặt, quan lại dạy cho. Cũng may nhờ phúc Thần đa nên được quan để ý đến nhà ta như thế này.

Sự thực ông giáo đã để ý đến bác Lê gái không phải vì nhờ phúc Thần đa như bác tưởng. Hôm đầu tiên đi bán bánh cuốn thay Bé, thấy Bé nói nhà ông giáo cũng thỉnh thoảng mua bánh, bác đem bánh đến nhà ông giáo trước tiên. Lúc đương bốc bánh cho vào đĩa thì ông giáo tình cờ đi qua thấy bác rách rưới bẩn thỉu mà lại lấy tay bốc bánh không như cô bé bán hàng mọi ngày vừa sạch lại vừa có ý tứ lấy đĩa gấp. Bán ở các nhà sang, Mùi đã dặn Bé phải lấy đĩa gấp nhưng Bé quên không dặn lại mẹ. Nhìn thấy thế, ông giáo đứng lại:

- Hừ, sao bác lại...

Bác Lê gái tưởng ông giáo đứng lại hỏi bác sao hôm nay lại đi bán hàng nên bác ngừng lên:

- Bẩm quan lớn, vâng. Cô Mùi đi cân gạo, cháu Bé bận ngồi hàng nên phải đi bán thay. Bẩm quan lớn cả nhà phải làm ăn vất vả mới đủ tiền cho cháu Tý sang nhờ quan lớn dạy bảo cho.

Bác làm như việc Mùi đi cân gạo, việc nhà của bác, ông giáo đã biết cả rồi. Không mấy khi được ông giáo đứng lại hỏi đến nên bác sung sướng hỏi luôn ông giáo về việc Tý:

- Bẩm quan, quan xem cháu Tý nó có học được không ạ.

- Hừ thẳng Tý...

Về thẳng Tý thì ông giáo nhớ lắm vì đã nhiều người nói cho ông rõ về tình cảnh nhà nó. Thì ra người đàn bà rách rưới kia là mẹ thẳng Tý:

- À, thẳng Tý là con bác?

Mắt bác Lê sáng hẳn lên:

- Bẩm quan lớn vâng ạ. Cháu có tám đứa con, nhưng chỉ có nó là... Cô Mùi, ông giáo Đông đều bảo nên cho nó đi học. Nhà cháu nghèo quan lớn xem cháu có học được không. Nếu nó...

Ông giáo thấy bác có vẻ rối rít vì cảm động; tay bác nhắc bánh lên lại bỏ xuống mắt chớp nhanh, và hình như hơi ứa.

- Thẳng Tý nó học sáng dạ lắm. Nó học một ngày bằng đứa khác học ba ngày.

Bác Lê gái cúi mặt xuống, ứa nước mắt, lấy tay sãi mũi hất một cái mạnh, làm ông giáo vội đứng lùi ngay lại. Bác Lê gái quệt tay một cái vào váy rồi bốc chiếc bánh cuốn cho vào đĩa. Ông giáo vào nhà bảo con gái ra chọn lấy chiếc bánh khác và ở dưới cùng, nhưng sáng hôm ấy, riêng ông, ông không ăn bánh cuốn.

Hôm nay đưa chân giò đến biếu, ông giáo cũng lại nhắc đến chỗ Tý ngoan, chăm học và sáng dạ. Bác Lê gái vì thế sung sướng hơn cả ngày bán lợn. Bác đã có lúc nghĩ đến việc mua rượu cho chồng uống nhưng thấy chồng hình như không nghĩ gì đến rượu nên bác lại thôi. Bác Lê trai thì hôm ấy lại nghĩ đến việc uống rượu nhiều hơn là hôm bán lợn. Nhất là hôm nay trời cũng mưa to. Bác mới nghĩ ra được một cách mới và nếu cách ấy được thì cả đời không những bác không khổ sở vì rượu nữa mà lại sung sướng vì rượu. Cách ấy giản dị lắm và bác lấy làm lạ sao bây giờ mới nghĩ ra. Bác nghiệm rằng uống xong một chén đầu thì trong người bâng hoàng dễ chịu ăn ngon miệng, uống chén thứ hai thứ ba say đậm hơn và dễ chịu hơn nhưng lại phải cái đánh chửi vợ con. Bây giờ bác chỉ uống một chén thôi, tuy say không thú bằng khi uống hai ba chén nhưng cũng là say đủ để thú và ăn ngon miệng mà chiều nào cũng được uống. Bác nhớ lại một hôm Tết mấy năm trước, tình cờ đến nhà ông Hàn Điểm được ông cho uống một cốc rượu mùi. Bác không nhớ lại rõ cái thú say như thế nào nhưng có một điều chắc là ngày hôm ấy bác vẫn đi mừng tuổi các nhà, không xảy ra

truyện gì. Nhưng lần khân mãi, bác chưa dám nói ra với vợ. Đến lúc bắt đầu ăn tất nhiên không nói được nữa, lại phải đợi đến hôm Tết mới có dịp thử cách mới đó. Cũng may Bé lại đi đâu chưa về, phải đợi thêm một lúc nhưng bác cũng chưa dám nói. Bác bảo Bé:

- Đi về mà thay quần áo đi. Chúng tao đợi cũng chẳng sao. Mặc áo ướt rồi lại bị cảm sốt như hôm nào thằng Tý câu tôm ở bến Trờ.

Bé sang bên cửa hàng. Bác Lê trai đưa mắt nhìn vợ một cái, mỉm cười, Bác toan nói. Bác Lê gái chột nghĩ có lẽ chồng mình đã mua giấu được chai rượu nào chẳng như hôm bán lợn.

- Này nếu đã mua trộm được rượu thì đem ra đây cả nhà uống.

Bác Lê trai mừng rỡ; bác mỉm cười một cái thật tươi:

- Làm gì có rượu. Này, bu mày, tôi mới nghĩ ra được một cách.

Rồi bác thông thả nói rõ cho vợ biết và dò ý tứ vợ.

Bác Lê gái nhìn chùng chùng vào mặt chồng; hai con mắt phủ nhài quạt của chồng bác thấy như có dấu mưu mô đánh lừa bác. Biết đâu không là uống một ít lấy đà say để không sợ gì ai nữa và chạy đi mua thêm rượu về uống,

- Uống thì uống không sao.

Bác Lê gái nghĩ thế nhưng phải là do tự ý bác thuận mới được. Nhờ nhìn cha thương hại và nói với mẹ:

- Hay bu cứ mua một ít về xem sao. Bu chỉ mua một chén thôi. Con cũng uống một tí. Bu cũng uống một tí cho vui.

Tý cũng bênh cha nói chêm vào:

- Uống một tí không sao đâu bu ạ. Con cũng uống một tí.

Rồi Tý cười và cúi đầu xuống như để tránh cái cốc của mẹ.

Thấy vợ có vẻ thuận, bác Lê trai mừng rỡ và nói đùa:

- Mua có một chén mà đứa nào cũng đòi uống một tí cho vui thì còn gì phần tao nữa.

Bác Lê gái cũng cười vui vẻ:

- Chúng mày đứa nào cũng về bè với bố. Tao cũng đến chết với bố con mày thôi. Thôi tao đi.

Nhờ nói:

- Bu để con đi mua cho.

- Mà đi thì ai dám bán. Mà lại mua một chai to về thì đến chết tao.

Bé thấy mẹ ở cửa đi ra tay cầm cái chai không vội hỏi:

- Bu đi mua gì?

- Tao đi mua rượu.

- Bu đi mua rượu?

- Ủ tao đi mua rượu cho bố mà uống.

Bé lật khăn che mắt, nhìn mẹ mỉm cười. Bác Lê gái hỏi:

- Mà cũng muốn uống à?

- Không, con uống vào đau mắt chết. Phải đấy hôm nay có chân giò, thầy uống một ít rượu cho vui.

- Lại mà nữa. Tao cũng đến chết. Thôi tao đi.

Bác đi thẳng đến nhà ông Năm Bụng. Thực ra hôm nay chính bác, bác cũng muốn uống rượu vì thế bác cần mua rượu lậu để uống hơn. Bà Năm Bụng đương ngồi thấy bác Lê đi vào, vội vàng đứng dậy, dắt hai đứa con vào buồng. Bà tưởng chồng mình đã bán rượu cho bác Lê trai và bây giờ bác Lê gái vác chai không đến làm tang chứng để mắng chồng mình. Ông Năm Bụng thì không sợ hãi gì, ông cất tiếng hỏi:

- Bác mua rượu để cúng?

- Không tôi mua cho thầy cháu uống.

Ông Năm Bụng hừ lên một tiếng nhưng nét mặt ông vẫn không tỏ vẻ ngạc nhiên. Bán xong ông đứng ở cửa nhìn theo bác Lê gái và những nét răn ở đuôi mắt ông dần ra như mỉm cười.

Cụ Huế Hai đương ngồi ở bậc cửa hát nghêu ngao. Cụ đã uống xong bữa rượu chiều nhưng vì cụ Huế cả đi sang phố Phủ vắng nên cụ không sang sinh sự để cãi nhau được. Cụ đàn hát ngồi hát. Mọi người đều thấy rằng nếu không có cụ Huế cả thì cơn say của cụ Huế Hai rất dễ chịu; cụ ngồi ở cửa hát đủ các giọng Huế và tiếng hát cụ nghe hay và buồn lắm; gặp ai cụ chỉ nói đùa. Thấy bác Lê gái, cụ chạy ngay ra rồi kéo thắt lưng:

- Có rượu đấy à, cho lão này uống với.

Cụ nhắm mắt lại một lúc lâu rồi lại mở to ra gần như rách cả kẽ mắt, con người cụ đưa đi đưa lại thật nhanh. Mắt cụ tròn xoe và long lanh như

mắt mèo; người cụ uốn éo gần như ngã nhưng không ngã và cụ hất bàn tay một cái vào mặt bác Lê:

- Mua rượu cho chồng uống đấy à?

Rồi cụ hát to vang cả phố theo giọng bát ru Huế:

- Ai kêu nheo nhéo bên sông, tôi còn mua rượu cho chồng tôi xơi.

Và cả phố ai cũng ngơ ngác nhìn bác Lê đi qua, tay cầm chai rượu. Về đến nhà con cái ngồi ở mâm đều reo lên. Chỉ có bác Lê trai là ngồi im. Thấy các con đứa nào cũng vui mừng vì mình được uống rượu, bác cảm động. Trong mâm lại có đồ nhắm ngon. Giá nhà giàu để chiều nào cũng có rượu ngon với thức ăn ngon như thế này, vợ con quây quần quanh mâm, vui vẻ như hôm nay, thì càng có nhiều con càng vui. Thoáng một lúc bác thấy nao nao nhớ Tuất đứa con trai của bác, năm sáu năm trước vì đói kém phải bán cho cụ đồ Vinh làm con nuôi; Tuất ở với cụ đồ Vinh được ăn no mặc ấm nhưng lúc này bác lại thấy thương Tuất. Bác đưa mắt nhìn vợ đương chăm chú rót rượu ra hai cái chén cho vừa đầy, trong chai còn thừa một ít đem hắt ngay xuống đất. Bác Lê gái bưng cốc đưa cho chồng.

- Mời thầy nó xơi.

Bác Lê trai đỡ lấy cốc đưa lên môi nhìn vợ nói:

- Bu mày...

Bác Lê gái cũng nâng chén nhìn lại chồng mời:

- Thầy mày...

Bác Lê trai nhấp một ngụm nhỏ và thấy ngon như người khát được uống nước suối. Bác gái cũng uống một hụm và cay chảy cả nước mắt. Bức Lê trai toan nói:

- Giá lúc này mà có cả thằng Tuất...

Nhưng bác không dám nói ra sợ vợ buồn. Bác lại cảm động vì hôm nay lần đầu tiên trong đời được vợ chiều mua rượu cho mình uống. Bác thấy nước mắt đã rưng rưng ướt cả mắt và bác chớp luôn để khỏi khóc; bác Lê gái thì tưởng chồng vì uống rượu nên cay mắt.

Nhờ cũng nhắc chén uống một ngụm to. Chàng uống được rượu nhưng không mấy khi dám uống chỉ trừ những lúc ăn giỗ ở đâu hay hôm nào kéo xe đi đâu thật xa trong người mệt mỏi. Bác Lê gái bảo Bé:

- Đau mắt gì. Uống một tí cũng không sao.

Nể mẹ, Bé cũng nhấp một ngụm, ngẫm nghĩ một lát rồi lại uống thêm một ngụm nữa và sau khi nhai xong miếng thịt luộc, Bé lại nhắc cốc uống một ngụm thứ ba. Bác Lê gái vội giăng lấy chén:

- Uống gì mà uống thế. Đau mắt chết.

Nói vậy nhưng sau khi uống, bác lại đặt chén bên cạnh Bé. Bác uống thế là say lắm rồi và thấy Bé uống được rượu, bác hy vọng. Bé tiêu thụ được hết chén để bác Lê trai không có rượu uống thêm. Bác đã thấy choáng váng hoa cả mắt; bác nghĩ nếu hôm nay chồng có say như mọi lần, cần phải đánh nhau một trận kịch liệt thì cũng đánh nhau chơi, không sợ gì.

Bác Lê trai đã uống gần cạn chén, trong người thấy飘飘飘飘 dễ chịu. Bác thấy cái lối uống ít rượu có lẽ thành công và ngẫm nghĩ trước đến cái thú buổi chiều nào cũng được ngồi khè khà với một đĩa lạc rang hay đậu phụ chấm mắm tôm. Tuy say thế còn thèm thèm không thú hẳn như khi uống hai ba chén nhưng bác cũng tự an ủi là cái say nhẹ nhẹ nó có một cái thú khác.

Ăn cơm xong cả nhà ngồi đợi. Yên lặng một lúc khá lâu rồi bác Lê trai mới chợt nhận thấy vợ và mấy đứa con lớn ngồi nhìn bác như rình trộm, bác bật cười. Bác Lê gái cốc một cái vào đầu Tý:

- Ồ, không việc gì?

Tý nói:

- Thì con đã bảo bu. Mai bu lại mua rượu cho thầy uống nhé.

Bác Lê trai với cái điệu cày kéo một hơi dài rồi thở khói ra che mờ cả mắt:

- Thằng Tý nói hợp ý tao. Mai bu mày mua đậu phụ về nướng chấm mắm tôm về uống thử một bữa nữa xem sao?

Bác mỉm cười nói tiếp:

- Chiều nào cũng uống thử như thế.

Cho đến lúc đi ngủ cũng không xảy ra chuyện gì. Nhờ say bàng hoàng nên không nghĩ đến đi ngủ: chàng ra ngồi ở gốc đa và cất tiếng hát chèo theo tích Lưu Bình Dương Lễ. Gió hơi lạnh nhưng chàng say nên không thấy lạnh. Giọng hát có hơi rượu vào, Nhờ lại thấy trong hơn mọi khi.

Chàng cất tiếng hát thật to để Mùi ở trong chùa Hàn nghe thấy. Nhỡ ngồi hát thế chỉ cốt để Mùi nghe; chàng tưởng mình cũng như chàng Trương Chi, có lẽ vì vậy nên Nhỡ bao giờ cũng tránh hát bài "Anh Trương Chi" sợ hát thế có vẻ lộ quá.

Ở nhà trước cửa, ông Ninh Ký từ chiều đã lo sợ mất ngủ. Cụ Yểng ngồi ngong ngóng đợi. Đợi mãi nhưng không thấy có tiếng cãi nhau mà lại có tiếng Nhỡ hát vang ở đầu cầu đưa lại. Cửa hàng cụ hôm nay không có khách; ngồi một mình trong gian nhà rộng với bốn năm cái phản trống không, gió lạnh lọt qua hai cái cửa gian làm rung rinh cây đèn treo và ánh đèn mở tỏ, lại nghe tiếng hát than vãn, cụ chợt nhớ đến chồng và thấy hiu hiu buồn.

Bé nằm ở bên cửa hàng bánh cuốn, cũng không ngủ được. Từ lúc ở bến đò về, ngồi ăn cơm đông đủ cả nhà, ăn thức ăn ngon lại uống rượu, vui mừng vì việc cha nàng uống rượu mà không đánh đập vợ con nữa, Bé vẫn cảm thấy mình sống riêng rẽ với cái vui sướng. Tuy Bé chưa có thì giờ nghĩ đến nhưng nàng vẫn biết là nỗi vui riêng ấy vẫn nằm yên trong lòng mình. Đến lúc về nhà đóng cửa cẩn thận rồi, Bé mới thấy quả tim bắt đầu hồi hộp. Nàng đi chập choạng nửa vì say rượu nửa vì sung sướng. Nàng nằm xuống ổ rơm, mặt ngửa, mắt mở to nhìn vào trong bóng tối, Bé lắc lắc bàn tay phải và thấy còn hơi đau ở cổ tay; nàng đặt tay lên ngực vào chỗ mà ban chiều Đồi vừa úp mặt vào rồi lắc đầu một cái và thở dài. Lần đầu tiên trong đời Bé đã được người con trai ôm lấy mình: nàng ôn lại trong trí lúc Đồi đặt tay vòng lấy cổ, lúc nàng ngả đầu đặt vào vai Đồi, Đồi cúi mặt chạm má vào má mình. Bây giờ nghĩ lại thấy người nóng ran vì then và sung sướng hơn cả lúc ở bến Trờ.

o o o

Hai hôm sau, Bé lại sang tìm Đồi để lấy cái thắt lưng. Hai người gặp nhau không nói gì và đều có ý ngồi thật xa nhau. Nhìn chung quanh thấy không có người. Đồi rút cái thắt lưng đưa cho Bé và làm hiệu bảo Bé cất ngay đi. Bé nhìn qua rồi nhét vào túi áo trong.

- Đi tìm mua cả sáng hôm nay đấy. Trông nó giống hệt như cái thắt lưng kia nhưng tôi đã thử rồi, nó không thôi đâu.

Bé đứng lên nói:

- Thôi tôi về đây.

Bé bước chân lên bờ. Đỗi gọi lại:

- Này...

Đỗi ngấp ngừng, đưa mắt nhìn chung quanh rồi nói như trong hơi thở:

- Tối hôm nay ở làng cụ Quận nhé.

Bé nói:

- Thôi, chịu thôi.

Nhưng Bé vẫn đứng yên trên bờ, không nhúc nhích. Đỗi cúi mặt nhìn xuống chân rồi lại ngừng lên nhìn Bé, hất cằm một cái nói:

- Nhé!

Bé cúi đầu một cái nhẹ, nhưng cả nàng và Đỗi đều không biết đó là lắc đầu hay là gật đầu. Tối hôm ấy lúc ăn cơm xong Bé cố ý ngồi lại bên nhà bố mẹ lâu hơn. Một là lúc nàng đi, mắt nàng được nhìn thấy cả nhà đã nằm yên, như thế yên tâm hơn, hai là nếu đi ngủ sớm lại trở dậy mở cửa đi chơi là một sự bất thường, ai thấy tất sinh nghi. Đẳng này, ở nhà ra, nàng đi thẳng làm như chưa buồn ngủ, chạy sang chơi một vài nhà. Hai bên phố các nhà đã đóng cửa gần hết. Chỉ có một hai nhà còn mở cửa nhưng may không ai thấy nàng đi qua. Đi khỏi nhà bà Ký Ân đèn sáng trưng và vang lên tiếng người đánh tổ tôm. Bé yên tâm vì từ đây trở đi không sợ gặp ai nữa. Đường đã tối, mắt Bé lại kém nên Bé lại phải lần từng bước. Trời hôm nay lại tối một cách đặc biệt, nếu có người cách dăm bước chắc cũng không nhìn thấy. Đến làng cụ Quận, nhìn vào chỗ làng lại càng thấy tối đen, đi trên đường không tài nào nhìn thấy người ở làng, Bé yên tâm không sợ ai nhìn thấy nhưng bước đến gần làng, Bé lại bắt đầu sợ cuộc gặp gỡ Đỗi trong một đêm tối như thế này.

Bé đến đứng gần cái bia đưa mắt nhìn quanh. Trời tối không nom thấy xa nhưng Bé có cái cảm tưởng là Đỗi không có ở làng. Có lẽ Đỗi tưởng nàng lắc đầu từ chối nên không ra chẳng. Bé thấy rờn rợn sợ vì nàng vừa chột nghĩ đến ma mà chỉ có một mình ở đây, gọi Đỗi thì nàng không dám cất tiếng gọi. Nàng ho nhẹ lên một tiếng và không thấy tiếng Đỗi trả lời, chắc chắn Đỗi không ra. Bé sợ tưởng như tiếng ho của mình đã có ma nó

nghe thấy rồi, nàng không còn hồn vía nào nữa, định quay ngay trở lên đường rồi chạy một mạch về nhà. Vừa lúc đó có cái gì chạm vai nàng; nàng giật mình một cái và khi nghĩ ra là Đồi, nàng nhẹ hẫng người:

- Làm người ta hết cả hồn vía!

- Nói khê chứ.

- Sao người ta ho lại không trả lời?

- Ho thì người ta biết trả lời ra làm sao. Sao chậm thế, người ta đợi mãi.

Bé cũng gắt lại:

- Con khi sao lại hện ra đây ai biết thì chết.

Đồi ra hiệu bảo Bé ngồi xuống cạnh cái bia:

- Tôi cứ tưởng đặng ấy không đến. Không đến thì tôi đợi suốt đêm ở đây.

Đồi cũng ngồi xuống cạnh Bé nhưng ngồi cách xa một ít. Một lúc lâu hai người yên lặng không nói gì. Chung quanh đêm tối phủ đầy đặc; tiếng dế gáy ran ở cỏ và xa xa ở đâu có tiếng chó sủa. Ngồi trong đêm tối không nhìn thấy mặt nhau, Đồi và Bé không thấy ngượng nhưng cả hai đều sợ nên cử chỉ thành rụt rè. Tay Đồi xòe ra một ít định tìm tay Bé nhưng lại rụt lại ngay. Chàng có cái ý muốn đợi để Bé bắt đầu trước. Thấy việc ngồi với Bé trong đêm tối là táo bạo quá nên chàng phải cố giữ gìn cho Bé khỏi sợ. Bé cũng ngồi yên hơi lấy làm lạ rằng Đồi sao lại yên lặng thế. Nàng định ngồi sát vào người Đồi nhưng chỉ nghĩ thế thôi. Người nàng vẫn không nhúc nhích. Một lúc lâu rồi Đồi hỏi, giọng nghiêm trang:

- Hôm nào thì đặng ấy về quê ăn tết?

- Hai mươi bảy.

Thế rồi Đồi hỏi về việc nhà quê của Bé, những truyện viễn vông về đình đám ở làng Bé, tục lệ nuôi lợn cúng thần, Bé cũng vui vẻ kể truyện cho Đồi nghe và cả hai người nói về những truyện rất thường nhưng thấy cuộc nói truyện rất lý thú. Rồi Bé lại hỏi Đồi về gia đình của Đồi và những truyện có liên can xa gần đến Đồi. Bé thấy cuộc gặp gỡ ban đêm này có lý lắm; nếu không gặp thế này thì làm sao ngồi nói truyện với nhau lâu được. Nghĩ thế Bé không sợ hãi nữa và chân nàng đã tìm thấy chân Đồi và dầm

lên trên. Tay Đồi một lúc sau đã nắm lấy bàn tay Bé và lúc mãi nói truyện, thì các ngón tay cũng luôn luôn hoạt động: sau khi Đồi nắm lấy các ngón tay Bé bóp mạnh một lúc lâu thì Đồi lại thả tay ra và lại đến lượt Bé nắm tay chàng. Thấy Bé bóp hơi mạnh làm đau cả ngón tay mình. Đồi bóp một cái mạnh hơn để báo thù; nhưng cả hai người như không chú ý đến và tuy đau tay lắm, Bé cũng không kêu. Bé đã ngồi sát vào người Đồi lúc nào không biết và tay Đồi cũng đã đặt lên vai nàng, Bé ngửa mặt để cho tóc nàng chạm vào đầu Đồi, mỉm cười nói:

- À hôm nào tôi đến xem nhà mình.

Đồi bàn về cách thức để Bé đến chơi nhà mình được tự nhiên. Rồi chàng đặt tay lên vai Bé, hỏi:

- Bao giờ em về ở hẳn nhà anh?

Chàng lay lay người Bé mấy cái, giục:

- Bao giờ em!... Sao không đáp.

Bé xoay mình rồi như một người vợ đối với chồng Bé đặt đầu vào vai Đồi và nói trong hơi thở:

- Cái đó tùy anh.

Table of Contents

[Mối tình "chân"](#)

[Một buổi sáng](#)

[Cúng rượu](#)

[Lòng mẹ](#)

[Tam chiến Lã Bố](#)

[Bao giờ em về](#)